

CZASOPISMO UNIWERSYTETU PRZYRODNICZEGO W POZNANIU

WIEŚCI

AKADEMICKIE

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

LIPIEC – SIERPIEŃ 2017
NR 7-8 (226-227)

ISSN 1429-3064

ROZMOWA NUMERU

- „... studentom i dydaktyce” (Monika Kozłowska i Jerzy Lorych) 2

SUKCESY NAUKOWE

- BIOSTRATEG – nowatorskie projekty innowacyjne (Jerzy Lorych) 4
- Fabryka białka z owadów w Robakowie – grant dla dr. hab. Damiana Józefiaka prof. nadzw. Projekt TEAM-TECH finansowany przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej (Marta Michalska-Bugajska) 6
- Wyróżnienie dla dr. Przemysława Kowalczewskiego (Marta Burzyńska) 8

SUKCESY NIE TYLKO NAUKOWE

- Najlepsza uczelnia przyrodniczo-rolnicza w Polsce, czyli prestiż, renoma, uznanie (rzecznik prasowy) 9

WIEŚCI Z FUNDACJI NA RZECZ NAUKI POLSKIEJ

- Stypendia w Polsce dla niemieckich naukowców: konkurs ogłoszony (Dominika Wojtyśiak-Łańska) 10
- Współpraca Uniwersytetu Przyrodniczego z firmą H. Cegielski – Poznań S.A. (Jerzy Lorych i Ewa Strycka) 11

JUBILEUSZE

- Jubileusz 80-lecia urodzin i 51 lat aktywności naukowej prof. dr. hab. inż. Stanisława Dziągiewskiego (Jerzy Smardzewski) 12
- Profesor dr hab. Stanisław Dziągiewski (Jerzy Smardzewski) 14
- Jubileusz 55-lecia Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej (Anna Szymczak-Graczyk) 16
- Wydział Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu dzisiaj (Jerzy Bykowski) 18
- Decentralizacja uczelni – jaki jest jej cel? (Agnieszka Grochot i Jerzy Lorych) 19
- Zacieśnia się nasza współpraca z chińskimi uczelniami rolniczymi (rzecznik prasowy) 21
- Porozumienie o współpracy między Wydziałem Leśnym UPP a Instytutem Badawczym Leśnictwa (Jolanta Węgiel) 22

PUBLIKACJE NASZYCH PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH

- Te co skaczą i fruują... czasem nas nie zachwycają? (Paweł Sienkiewicz) 23
- Zapowiedzi konferencji naukowych (rzecznik prasowy UPP) 23
- Pierwsze seminarium pracowników i doktorantów Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu (Marta Burzyńska i Dorota Piasecka-Kwiatkowska) 24

WIEŚCI O NASZYM PATRONIE

- Pierwszy spacer z Augustem – spotkanie pod jõeskimi kolumnami (Monika Nagowska) 25
- „Szczegółowcy” w Starej Suche na Podlasiu (Andrzej Dubas) 28

TROPEM ZAPOMNIANYCH PROFESORÓW

- Profesor Ryszard Biehler – postać pamięci przywrócona (Wojciech Kowalkowski, Jarosław Szaban, Mateusz Modrzejewski) 29
- Kalendarium wydarzeń (rzecznik prasowy) 32

SUKCESY NASZYCH DOKTORANTÓW

- „Żywność – dzisiaj i jutro” (Monika Przeor) 33
- Eliminacje okręgowe XLI Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych (Ireneusz R. Antkowiak i Daniel Stanisławski) 34
- Kolejna Sesja Studenckich Kół Naukowych (Karolina Marek) 36

SUKCESY NASZYCH STUDENTÓW

- Małgorzata Hoppe laureatem nagrody „Student roku” Wydziału Leśnego im. prof. Józefa Rivolego (Cezary Beker) 38
- Dziesiąty Piknik Leśników (Maciej Kędzia i Karol Tomczak) 39
- Przyrodniczy Uniwersytet Trzeciego Wieku – trzecia edycja: semestr letni 2016/2017 (Agnieszka Kurasz) 40
- Piąta edycja Poznańskich Dni Zwierząt Egzotycznych (Bartosz Kierorczyk i Mateusz Rawski) 42
- Dzień Technologa Drewna 2017 (Edward Roszyk) 44

WIEŚCI Z CENTRUM KULTURY STUDENCKIEJ

- Zespół Trębaczy Myśliwskich „Venator” w semestrze letnim. Podsumowanie osiągnięć sezonu konkursów sygnalistów myśliwskich (Uędrzej Strawa) 46
- Ratujmy pałac w Mojej Woli (Konrad Kupajczyk i Mateusz Wiśniewski) 47
- Apel Stowarzyszenia Absolwentów UPP (Piotr Grygier, Janusz Nowacki, Janusz Paul, Krystyna Świącicka, Romuald Kamiński) 48

WIEŚCI AKADEMICKIE

dwumiesięcznik

Wydawca:

Uniwersytet Przyrodniczy
w Poznaniu

Przewodniczący Rady Programowej:

prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz
prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą

Członkowie Rady Programowej:

Dorota Swędrzyńska
Dorota Wrońska-Pilarek
Paweł Maćkowiak
Edward Roszyk
Hanna Piekarska-Boniecka
Dorota Piasecka-Kwiatkowska
Emilia Wytykowska-Sroka
Jakub Hadyński
Krzysztof Dudek
Emilia Zawieja

Redaktor naczelna:

Ewa Strycka
4est@up.poznan.pl

Adres redakcji:

60-693 Poznań, ul. Witosa 45
tel. 618 48 77 80
tel. kom. 502 198 246

Wersja elektroniczna:

www.up.poznan.pl

Skład i łamanie:

SCRIPTOR s.c.

Druk:

Zakład Graficzny
Uniwersytetu Przyrodniczego
w Poznaniu

Korekta:

Lidia Golik

Fotografie na okładce:

strona pierwsza: Ewa Strycka;
strona druga i czwarta: Biuro Rektora UPP;
trzecia: Exemplum i Scriptor s.c.

Redakcja stara się zwracać materiały niezamówione i zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń. Za treść merytoryczną artykułów odpowiadają autorzy.

Fot. Krystyna Madejska-Pawliak

„... studentom i dydaktyce”

– **Jerzy Lorych: Dla prof. dr hab. Moniki Kozłowskiej zakończyła się ośmioletnia pracowita kadencja na stanowisku prorektora ds. studiów. Gabinet rektorski na pierwszym piętrze Collegium Maximum zamieniła na gabinet katedralny w budynku Fizjologii Roślin, z widokiem na zielony uniwersytecki kampus.**

– Monika Kozłowska: Kończąc podwójną kadencję prorektora ds. studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, dobiegła końca moja 20-letnia praca administracyjna na uczelni. A zaczęło się w 1996 r. Zupełnie niespodziewanie zaproponowano mi funkcję prodziekana ds. studiów na Wydziale Ogrodniczym. Satysfakcja wynikała z tego, że moją kandydaturę wysunęli studenci. Krótko po objęciu tej roli z inicjatywy ówczesnych prorektorów – profesorów Piotra Golińskiego i Bogdana Wosiewicza – zostałam powołana do koordynowania na uczelni Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS). Ponadto w tym okresie na Wydziale realizowano projekt dydaktyczny TEMPUS, związany z umiędzynarodowieniem studiów, do którego byłam także włączona.

– **Udało się zrealizować ten program?**

– Udało się, tak, tak! To było wielkie przedsięwzięcie, które bardzo wzmocniło pozycję Wydziału. Wtedy Wydział Ogrodniczy był najlepszy w kraju. Razem z prof. Tadeuszem Hołubowiczem braliśmy udział w seminariach innych uczelni kształcących specjalistów ogrodnictwa, zapoznając się z tym, co spotka szkolnictwo wyższe po akcesji Polski do Unii Europejskiej. Po kadencjach dziekańskich również przez dwie byłam członkiem Senatu (lata 2002–2008). W ramach tej funkcji przewodniczyłam komisji ds. nauki i Radzie Bibliotecznej, jednocześnie będąc członkiem komisji ds. studiów. W tym czasie kierowałam Katedrą Fizjologii Roślin, która została całkowicie zmodernizowana. Z satysfakcją mogę dziś powiedzieć, że duży w tym mój udział, wspólnie z Katedrą Fizjologii Zwierząt bowiem staraliśmy się o środki finansowe na remont obydwu jednostek, w większości zewnętrzne.

– **Nie była Pani Profesor „nowicjuską”, obejmując w 2008 r. stanowisko prorektora ds. studiów.**

– Czułam się przygotowana do pełnienia tej odpowiedzialnej funkcji, choć może nie brzmi to skromnie. Okres obu kadencji był jednak złożony. Już na starcie spotkałam się z trudnymi sprawami. Wprowadzenie elektronicznej zintegrowanej obsługi studentów, modernizacja programów i uruchamianie studiów, dostosowanie do permanentnych zmian ustawowych, wprowadzenie Krajowych Ram Kwalifikacji i nowego systemu stypendialnego – to tylko niektóre zadania wynikające z powierzonych mi kompetencji. Nie ukrywam, że nie udałooby się wypracować i osiągnąć wielu ważnych celów dla dydaktyki i studentów bez wysiłku i zaangażowania całego zespołu Działu ds. Studiów. Nie przecenię, jeśli powiem, że duża w tym zasługa wynikająca z fachowości, kompetencji i determinacji kierownik, dr Teresy Siatkowskiej.

– **Z jakich dokonań organizacyjnych jest Pani najbardziej zadowolona?**

– W trakcie kadencji utworzono nowe specjalności i kierunki kształcenia. Dwa z nich, dietetyka i weterynaria, cieszą się wielkim zainteresowaniem. Weterynaria wymagała

wielu przedsięwzięć ze strony władz uczelni i ówczesnego Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt. Było wiele konsultacji, zewnętrznych i wewnętrznych. Przygotowania trwały kilka lat. Utworzenie tego kierunku studiów wynikało z potrzeby rynku. Wielkopolska, region wybitnie rolniczy, pozbawiony był dotąd kształcenia lekarzy weterynarii. Urzeczywistnienie tych planów stało się możliwe dopiero w momencie, gdy uczelnia była na to w pełni przygotowana. Mieliśmy kadre dla przedmiotów kształcenia podstawowego, stopniowo uzupełnianą o specjalistów, zgodnie z wymogami prawa. Dziś mam satysfakcję, gdyż oba kierunki dominują pod względem zainteresowania kandydatów.

Za mojej kadencji – z udziałem Jego Magnificencji Rektora – uczelnia postawiła na kulturę. Powołaliśmy w tym czasie nową jednostkę – Centrum Kultury Studenckiej, co wymagało wielu zabiegów organizacyjnych i finansowych. Kultura studencka nabrała rumieńców. Zainicjowaliśmy coroczne koncerty galowe z okazji Dnia Patrona, zorganizowaliśmy jubileusz 40-lecia Zespołu Pieśni i Tańca „Łany”, 30-lecia Zespołu Trębaczy Myśliwskich „Venator” oraz 20-lecia Chóru „Coro Da Camera”. Doceniałam tę pozaobowiązkową aktywność studentów, choć dla wielu czynnikiem dopingującym do czynnego udziału w życiu kulturalnym, naukowym i sportowym była też możliwość uzyskania stypendium.

Bycie ze studentami oraz wspieranie ich inicjatyw i nowych pomysłów traktowałam jako ważny obowiązek prorektora ds. studenckich. Wspólnie z samorządem studenckim tradycyjne Agronalia przekształciliśmy w festiwal muzyczny. To wydarzenie wymagało nie tylko wsparcia, ale też szczególnego nadzoru nad bezpieczeństwem. Corocznie towarzyszyłam studentom w spotkaniach integracyjnych z „pierwszorocznikami”, uczestniczyłam w licznych spotkaniach i seminariach studenckiego ruchu naukowego. Brałam udział w spotkaniach młodych na Lednicy, gdzie dominowała młodzież studencka. W pamięci pozostały też nieliczne „trudne sprawy studenckie”, nieraz żale lub uzasadnione oczekiwania. Odnosiłam wrażenie, że nie lękali się mojego gabinetu, do którego drzwi dla studentów były zawsze otwarte.

– **Dzień pracy na stanowisku prorektora nie kończył się dla Pani o 15.00?**

– Niestety, nie było innego wyjścia ze względu na zakres nadzoru i odpowiedzialności. Na wielu uczelniach o podobnej wielkości jest dwóch prorektorów: oddzielnie do spraw studenckich oraz do nauczania i dydaktyki. Częstokroć jedynie kosztem życia prywatnego można było „zmieścić się” między kolejnymi inauguracjami roku akademickiego. Dziś wspominam to z przymrużeniem oka. Najistotniejsze było zrozumienie i pomoc rodziny, a dzieci były już samodzielne.

– **Czy teraz, po tych 20 latach intensywnej pracy naukowo-dydaktycznej i przede wszystkim administracyjnej, nadszedł dla Pani czas życiowej stagnacji?**

– Nic podobnego! Niewiele się zmieniło, choć co oczywiste, zajmuję się innymi sprawami. Od 1 stycznia jestem członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów. W ramach przygotowań do obchodów stulecia studiów akademickich w Poznaniu oraz studiów rolniczo-leśnych zostałam powołana do komitetu organizacyjnego tego jubileuszu. Jestem

odpowiedzialna za wydanie z tej okazji okolicznościowej monografii, a to dość złożone zadanie. No i wiele innych obowiązków.

– **A plany naukowe i dydaktyczne? Jest Pani Profesor fizjologiem roślin.**

– Prowadzę kilka przedmiotów, które wymagają stałej korekty, może nawet intensywniejszej niż w ostatnich latach. Dydaktyka zawsze zajmowała u mnie poczesne miejsce, a obecnie istnieją nowe możliwości w tej dziedzinie. Stąd jako prorektor ds. studiów zabiegałam o wysoką jakość kształcenia i rzetelny proces dydaktyczny. W działalności badawczej trudno o pełny powrót do okresu sprzed dwóch kadencji.

Współpracuję z młodszymi pracownikami nauki na zasadach konsultacji i inspiracji do podejmowania nowych badań oraz aplikowania o projekty badawcze.

W dotychczasowej 66-letniej historii Uniwersytetu Przyrodniczego prof. dr hab. Monika Kozłowska jest jedyną kobietą, która pełniła tak odpowiedzialną i zaszczytną funkcję – prorektora uczelni, i to przez dwie kadencje: 2008–2012 oraz 2012–2016.

Rozmawiał Jerzy Lorych

Fot. archiwum Moniki Kozłowskiej

Profesor dr hab. Monika Kozłowska, prorektor ds. studiów w dwóch kadencjach (2008–2012 oraz 2012–2016)

BIOSTRATEG – nowatorskie projekty innowacyjne

Przemysł drzewny, racjonalne gospodarowanie zasobami w gospodarce wodnej oraz ochrona bioróżnorodności i zrównoważony rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej – to główne tematy strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych z udziałem naukowców Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Przed kilkoma tygodniami Narodowe Centrum Badań i Rozwoju ogłosiło wyniki III konkursu BIOSTRATEG. Na konkurs wpłynęły 74 wnioski. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju po pozytywnym zapiniowaniu podjęło decyzję o przyznaniu 16 najlepszym konsorcjom finansowania w wysokości 168 000 000 złotych. Wśród nich, co jest dużym sukcesem, finansowanie otrzymały trzy projekty badawcze, w których uczestniczą badacze z naszej uczelni. Całkowita wartość tych trzech projektów to prawie 37 000 000 złotych, a na budżet UPP przypada blisko 10 000 000 złotych.

Liderem największego (wartość: 15 342 800,00 złotych) jest Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu (Katedra Tworzyw Drzewnych Wydziału Technologii Drewna). W skład tego konsorcjum wchodzi także naukowcy ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Politechniki Koszalińskiej i Koszalińskiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Drzewnego. Celem projektu pt. „Poprawa efektywności procesowej i materiałowej w przemyśle tartaczynym” (akronim: OPTI-WOOD) jest kompleksowe podejście do przetwórstwa drewna. Nowatorskie rozwiązania mają poprawić efektywność wykorzystania masy drzewnej, czyli innowacyjność technologiczną i materiałową. W realizację badań są zaangażowani naukowcy z kilku katedr WTD: specjaliści tartacznictwa, tworzyw drzew-

nych, suszarnictwa, analiz numerycznych, inżynierii materiałowej oraz narzędzi skrawających. Produktem, jak zapewnią kierownik projektu, dr hab. Radosław Mirski z Katedry Tworzyw Drzewnych, będzie oferta nowych materiałów konstrukcyjnych, płytowych elementów przeznaczonych głównie dla meblarstwa. Jako główny cel projektu wnioskodawca upatruje potrzebę opracowania konkurencyjnych cenowo i jakościowo elementów konstrukcyjnych na bazie drewna litego lub w postaci układów kompozytowych, a także racjonalne wykorzystanie surowca. Takie też jest zapotrzebowanie rynku. Głównym, końcowym rezultatem projektu będzie przygotowanie do wdrożenia opracowanej technologii wytwarzania materiałów, co w konsekwencji ma doprowadzić do wzrostu międzynarodowej pozycji Polski w badaniach naukowych i pracach rozwojowych wtórnego przerobu drewna.

W drugim pozytywnie zaopiniowanym projekcie pt. „Innowacje technologiczne oraz system monitoringu, prognozowania i operacyjnego planowania działań melioracyjnych dla precyzyjnego gospodarowania wodą w skali obiektu melioracyjnego” (akronim: INOMEL) z rekomendacją dofinansowania (lider – Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach) oprócz naukowców z SGGW i Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu są również zaangażowani pracownicy naukowcy z Instytutu Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej UPP. Głównymi wykonawcami badań z ramienia instytutu są: kierownik projektu, dr hab. Jerzy Bykowski, prof. nadzw. i dr hab. Mariusz Sojka. Całkowita wartość tego projektu – 11 445 266,00 złotych – z czego budżet UPP to blisko półtora

Fot. 3 x Jerzy Lorych

Lider zespołu największego wartościowo projektu „Poprawa efektywności procesowej i materiałowej w przemyśle tartaczynym”, realizowanego na Wydziale Technologii Drewna – dr hab. Radosław Mirski – w laboratorium

miliona złotych. Konsorcjum naukowców zamierza opracować i przygotować do wdrożeń system monitoringu, prognozowania i operacyjnego planowania działań dla precyzyjnego gospodarowania wodą w skali obiektu melioracyjnego. Innowacyjne wyniki projektu mają w konsekwencji doprowadzić do racjonalnego gospodarowania wodą „własną” lub „obcą” na utrzymywanych w sprawności (w najbliższych latach odbudowanych lub zmodernizowanych) odwadnianych obiektach melioracyjnych. Według specjalistów rynek innowacyjnych metod, technik i technologii warunkujących racjonalne wykorzystanie wody na zmeliorowanych użytkach rolnych jest rynkiem wschodzącym. Coraz częściej występujące susze oraz nowe regulacje prawne powodują – czy wręcz wymuszają – racjonalne wykorzystanie wody. Także stosowanie racjonalnych opłat za pobór wody.

„Strategia przeciwdziałania uodparnianiu się chwastów na herbicydy jako istotny czynnik zapewnienia zrównoważonego rozwoju agroekosystemu” – to temat trzeciego projektu (akronim: BioHerOd). Jego całkowita wartość to 10 000 000 złotych, z czego dla Uniwersytetu Przyrodniczego przewidywany jest budżet w wysokości 510 000 złotych. W tym projekcie łącznie jest zaangażowanych 10 jednostek naukowo-badawczych (Instytut Ochrony Roślin jako lider projektu, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Politechnika Poznańska oraz Centrum Doradztwa Rolniczego i trzy firmy produkujące środki ochrony roślin – BASF, Bayer i Syngenta). „Troska o zachowanie bioróżnorodności jest jednym z najważniejszych problemów współczesnej ochrony roślin przed zachwaszczeniem, jest strategicznym wyzwaniem w zrównoważonym rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Ta bioróżnorodność może być ograniczana przez obecność na polach biotypów chwastów odpornych na działanie herbicydów. Przedmiotem naszych badań będą cztery gatunki chwastów występujące głównie w uprawie zbóż – miotła zbożowa, wyczyniec polny, mak polny i chaber bławatek” – mówi prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak (Zakład Podstaw Uprawy Roślin i Herbológii Katedry Agronomii Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii UPP), kierownik projektu odpowiedzialny w ramach konsorcjum za część badań agronomicznych. „Naszym zadaniem, pośród pięciu objętych projektem zadań, jest m.in. identyfikacja gatunków chwastów odpornych na herbicydy na terenie całego kraju, ocena strat ekonomicznych powodowanych w uprawach roślin rolniczych przez chwasty posiadające odporność na herbicydy” – tym tematem pod względem ekonomicznym zajmuje się prof. dr hab. Michał Jerzak z Wydziału Ekonomiczno-Społecznego UPP – oraz opracowanie strategii ograniczającej występowanie chwastów odpornych. Realizacja projektu przyczyni się do rozwoju współpracy między jednostkami naukowymi i do wzmocnienia potencjału badawczego poszczególnych jednostek naukowych. W przyszłości silny zespół badawczy będzie miał większe szanse na udział w innych strategicznych projektach krajowych i międzynarodowych, w tym w ramach finansowanych z programu Horyzont 2020.

Program trzeciego konkursu BIOSTRATEG będzie realizowany przez trzy lata, do 2019 r. W trakcie badań zaawansowane są współrealizowane przez badaczy Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu trzy inne projekty wyłonione

Współautorzy projektu „Innowacje technologiczne oraz system monitoringu, prognozowania i operacyjnego planowania działań melioracyjnych dla precyzyjnego gospodarowania wodą w skali obiektu melioracyjnego” (od lewej): dr hab. Jerzy Bykowski, prof. nadzw. (kierownik) i dr hab. Mariusz Sojka – przy archiwalnej mapie cieków wodnych

w poprzednich dwóch konkursach NCBR, na łączną kwotę 30 000 000 złotych.

Udział naszych naukowców w tych sześciu strategicznych nowatorskich badaniach BIOSTRATEG niewątpliwie podnosi pozycję poznańskiego Uniwersytetu Przyrodniczego, co nadaje uczelni rangę innowacyjnej i nowoczesnej.

Jerzy Lorych

Profesor dr hab. Grzegorz Skrzypczak (od lewej), kierownik projektu „Strategia przeciwdziałania uodparnianiu się chwastów na herbicydy jako istotny czynnik zapewnienia zrównoważonego rozwoju agroekosystemu”, wraz z dr. Łukaszem Sobiechem na uczelnianym poletku doświadczalnym z różnymi gatunkami chwastów

Fabryka białka z owadów w Robakowie – grant dla dr. hab. Damiana Józefiaka, prof. nadzw.

Projekt TEAM-TECH finansowany przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej

W Robakowie pod Poznaniem wkrótce ruszy innowacyjna na skalę światową produkcja – chodzi o ekologiczne pasze dla ryb i drobiu uzyskiwane z owadów. To na początek. W przyszłości owady będą mogły również służyć do wytwarzania pasz dla innych zwierząt, a także produktów stosowanych w kosmetyce i farmacji.

Doktor hab. Damian Józefiak, prof. nadzw. z Katedry Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej UPP mówi o tym projekcie: „Owady stanowią naturalny pokarm wielu gatunków ptaków i ryb, ale wykorzystanie ich w diecie zwierząt gospodarskich nie jest dokładnie poznane. Celem naszego projektu jest zbadanie wpływu białek pozyskiwanych z owadów na stan zdrowia, wzrost i skład mikrobiomu jelitowego ryb łososiowatych i kurcząt”.

Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, produkcja białka z owadów ruszy w Robakowie pełną parą. Obecnie w zakładzie mieści się prototypowa infrastruktura bazująca na

trzydziestu różnych gatunkach. Docelowo każdy metr kwadratowy hodowli ma dawać około 160 kg żywca owadziego miesięcznie, z którego będzie można wytworzyć około 80 kg czystego białka i użyć go jako paszy dla zwierząt.

*Marta Michalska-Bugajska
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej*

Projekt „Owady jako nowe źródło białka dla ryb i drobiu” (HiProMine Spółka Akcyjna). Wysokość grantu w programie TEAM-TECH: 2 853 600 złotych.

prof. dr hab. Damian Józefiak

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

5 kroków do uzyskania grantu dla firmy w programie TEAM-TECH

1 Znalezienie doświadczonego naukowca

Wniosek składany jest bezpośrednio przez naukowca (kierownika zespołu badawczego), który posiada co najmniej stopień naukowy doktora oraz doświadczenie badawcze lub wdrożeniowe.

2 Określenie ram współpracy

Należy określić, w jaki sposób zostanie zaangażowany zespół badawczy. Kierownik zespołu powinien być zaangażowany w co najmniej 50% etatu na rzecz projektu. Firmy mogą również występować w roli partnerów gospodarczych.

3 Określenie działań w projekcie

Grant można przeznaczyć na koszty związane z prowadzeniem badań (w tym: wynagrodzenia dla zespołu badawczego, szkolenia, materiały do badań, koszty wykorzystana aparatury, patenty, licencje).

4 Złożenie wniosku

Projekty wybierane są w drodze konkursu składającego się 3-etapowej oceny z udziałem ekspertów zewnętrznych. Konkursy organizowane są 2 razy w roku.

5 Wygranie konkursu i podpisanie umowy

Poznaj inne granty Fundacji umożliwiające współpracę firm z naukowcami:

FIRST TEAM

Granty dla pierwszych zespołów badawczych kierowanych przez doktorów na wczesnym etapie kariery naukowej

TEAM

Granty dla zespołów badawczych prowadzonych przez wybitnych uczonych

TEAM-TECH Core Facility i TEAM-TECH Core Facility Plus

Granty dla zespołów badawczych pracujących nad powstaniem lub rozwojem usługi wykorzystującej infrastrukturę naukowo-badawczą

POWROTY

Granty na staże podoktorskie dla młodych doktorów powracających po przerwie do pracy naukowej

HOMING

Granty na staże podoktorskie dla młodych doktorów przyjeżdżających do Polski z zagranicy

MIĘDZYNARODOWE AGENDY BADAWCZE

Środki na stworzenie w Polsce wyspecjalizowanych jednostek naukowych prowadzących wysokiej jakości badania naukowe i prace rozwojowe

Wyróżnienie dla dr. Przemysława Kowalczewskiego

Fot. archiwum Przemysława Kowalczewskiego

Wyróżniony dr. Przemysław Kowalczewski (drugi od prawej) w towarzystwie (od lewej): Przewodniczącego Rady Miasta Poznania Grzegorza Ganowicza; promotor wyróżnionej pracy, prof. dr hab. Grażyny Lewandowicz oraz Prezydenta Miasta Poznania Jacka Jaśkowiaka

Już po raz kolejny rozstrzygnięto konkurs „Nagroda Miasta Poznania za wyróżniającą się pracę doktorską i magisterską”. W tegorocznej, trzynastej już edycji konkursu, doceniono i wyróżniono pracę doktorską dr. inż. Przemysława Kowalczewskiego na temat „Charakterystyki soku z ziemniaka jako składnika żywności prozdrowotnej”, wykonaną w Katedrze Biotechnologii i Mikrobiologii Żywności pod kierunkiem prof. dr hab. Grażyny Lewandowicz oraz dr hab. inż. Anny Olejnik, obronioną na Wydziale Nauk o Żywności i Żywieniu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Ideą tego konkursu jest możliwość wykorzystania i wdrożenia w Poznaniu innowacyjnych pomysłów oraz rozwiązań opisanych w zgłoszonych pracach dyplomowych. Jednym z głównych kryteriów oceny prac jest ich praktyczny charakter. W ten sposób organizatorzy konkursu pragną włączać młodych naukowców w pracę na rzecz rozwoju miasta Poznania oraz promować osiągnięcia naukowe poznańskiego ośrodka akademickiego. Do tegorocznego konkursu zgłoszono 134 prace dyplomowe, w tym 52 rozprawy doktorskie oraz 82 prace magisterskie. W konkursie przyznano trzy równorzędne nagrody w kategorii rozpraw doktorskich i prac magisterskich oraz pięć wyróżnień. Łączna pula nagród dla laureatów wynosiła 36 000 złotych. Rozpiętość dyscyplin zgłoszonych prac była bardzo duża, a Kapituła Nagrody oceniała przede wszystkim możliwość praktycznego wykorzystania prac konkursowych w przyszłości w Poznaniu. Niewątpliwie za sukcesem laureatów konkursu stoi doświadczenie i wsparcie ich promotorów oraz profesorów, to bez wątpienia także ich sukces.

Przemysław Kowalczewski od 2016 r. jest doktorem nauk rolniczych z zakresu technologii żywności i żywienia, zatrudnionym na stanowisku adiunkta w Instytucie Technologii

Żywności Pochodzenia Roślinnego Zakładu Technologii Zbóż. Jego zainteresowania obejmują także zagadnienia z dziedziny diety; są to: żywność prozdrowotna dla osób z nieswoistymi zapaleniami jelit, nowotwory przewodu pokarmowego oraz szeroko pojęta dziedzina technologii, w szczególności zbóż. Mimo młodego wieku dr Kowalczewski jest autorem lub współautorem licznych publikacji, sześciu przyznanych patentów oraz jednego zgłoszenia w trakcie procedury PCT. Ponadto jest opiekunem Koła Naukowego Technologów Żywności, członkiem Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności oraz Institute of Food Technologists w Chicago.

Jego działalność nie ogranicza się jedynie do pracy naukowej, organizuje bowiem zajęcia popularnonaukowe dla uczniów szkół średnich i gimnazjów. Po godzinach pracy fascynuje się różnymi sportami, literaturą fantasy oraz kryminałami norweskimi. Jednak jego największą pasją, jak sam twierdzi, są psy ras brachycefalicznych. Z uwagi na to, że jest opiekunem buldożka francuskiego, aktywnie działa także w „Poznańskim Gangu Buldożim”.

Serdecznie gratulujemy Autorowi wyróżnionej pracy oraz jego Promotorom, życzymy owocnej pracy i dalszego rozwoju kariery naukowej.

mgr Marta Burzyńska

Najlepsza uczelnia przyrodniczo-rolnicza w Polsce, czyli prestiż, renoma i uznanie

Od 2012 r. nieustannie w górę

Tego się można było spodziewać. Od kilku lat w rankingu „Perspektyw” – najbardziej opiniotwórczej i miarodajnej klasyfikacji, obejmującej wszystkie (z wyjątkiem artystycznych) szkoły wyższe mające uprawnienia habilitacyjne lub do nadawania stopnia naukowego doktora – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu pnie się w górę. W roku 2012 zajęliśmy 34 miejsce, w 2013 – 33, w 2014 – 31, w 2015 – 29, a w 2016 r. – 28. Początkowo naszą uczelnię wyprzedzały Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie i Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu. W ubiegłorocznym rankingu UPP znalazł się tuż za (różnica 0,4 punktu) odwiecznym rywalem: SGGW, najstarszą i największą uczelnią rolniczą w Polsce. W rankingu 2017, ogłoszonym w czerwcu, nastąpił kolejny „skok” – o dwie pozycje i aż o dwa punkty rankingowe – na 26 miejsce, przed SGGW. Jest to niewątpliwym sukces całej naszej uniwersyteckiej społeczności, uczelni kierowanej zarówno przez poprzednie, jak i obecne władze, które kontynuują narysowany przed rokiem program i podtrzymują chlubne tradycje naukowe, badawcze i edukacyjne.

Kryteria

Kapituła pod kierownictwem prof. Michała Kleibera uwzględniła siedem kryteriów, które zadecydowały o ostatecznej pozycji Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: „prestiż wśród pracodawców” (25 pozycja), „efektywność naukowa” (13), „innowacyjność” (36), „potencjał naukowy” (23), „prestiż według pracodawców” w skali poszczególnych województw – w Wielkopolsce na siódmej pozycji – oraz „absolwenci na rynku pracy” (23). Niestety, kryterium „umiędzynarodowienie” według rankingu nie jest naszą mocną stroną, UPP znalazł się bowiem poza 50 miejscem.

JM rektor, prof. dr hab. Jan Pikul, odbiera dyplom potwierdzający zajęcie pierwszego miejsca wśród uczelni rolniczych w Polsce

Najlepsze kierunki studiów

Wśród najpopularniejszych kierunków prowadzonych na polskich uczelniach znalazły się dwa z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (zajął pierwsze miejsca): zootechnika (Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach) oraz leśnictwo (Wydział Leśny). W ubiegłorocznym rankingu na czołowych miejscach były Wydziały: Nauk o Żywności i Żywieniu oraz Rolnictwa i Bioinżynierii. Inne kierunki UPP to także krajowa czołówka wśród 68 ocenionych przez Kapitułę. Wśród ekonomicznych znalazł się Wydział Ekonomiczno-Społeczny (16 pozycja), biologicznych: Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach (9), biotechnologicznych: Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii (8), ochrony środowiska: Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii (16), rolniczych i leśnych: Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii (4), żywności i żywienia: Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu (3), architektury krajobrazu: Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (2) oraz weterynarii: Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach (5).

Ranking drogowskazem

Z tegorocznego rankingu „Perspektyw” wynika jednoznaczny wniosek: dobra pozycja Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu jest drogowskazem dla maturzystów stojących przed wyborem swej przyszłości. Dla nas wszystkich zaś to praca nad utrzymaniem co najmniej dotychczasowego poziomu, by w następnym roku w tej opiniotwórczej i miarodajnej, prowadzonej od 18 lat klasyfikacji szkół akademickich w Polsce, dokonać kolejnego „skoku” w górę. Liderowanie zobowiązuje.

Wręczenie dyplomów

Dwunastego czerwca w Centralnej Bibliotece Rolniczej w Warszawie nastąpiło uroczyste ogłoszenie wyników. Przedstawiciele kierownictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu – JM rektor, prof. dr hab. Jan Pikul i prorektor ds. kadr i rozwoju Uczelni, prof. dr hab. Roman Gornowicz – z dumą odebrali symboliczny dyplom. Kolejnym powodem do zadowolenia jest to, że z poznańskich uczelni publicznych jedynie Uniwersytet Przyrodniczy przesunął się w rankingu do góry, co świadczy, że uczelnia zmienia się, dostosowuje do nowej rzeczywistości i potrzeb czasu. W imieniu wydziałów dyplomy odebrali: dziekan Wydziału Leśnego, prof. dr hab. Piotr Łakomy i prodekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach, dr hab. Jan Mazurkiewicz.

rzecznik prasowy UPP

Stypendia w Polsce dla niemieckich naukowców

Fundacja na rzecz
Nauki Polskiej

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej ogłasza dwudziesty pierwszy konkurs o Polskie Honorowe Stypendium Naukowe im. Aleksandra von Humboldta, w ramach którego wybitni uczeni niemieccy mogą przyjechać do Polski na kilkumiesięczne pobyty naukowe. Od czerwca do 2 października 2017 r. kandydatów do stypendium mogą zgłaszać polscy naukowcy.

Stypendium ma na celu uhonorowanie osiągnięć naukowych laureatów oraz stymulowanie długofalowej współpracy między polskimi i niemieckimi badaczami. Stanowi ono odpowiednik Humboldt-Forschungspreis, prestiżowego wyróżnienia dla uczonych zagranicznych znanej niemieckiej Fundacji Aleksandra von Humboldta. „Stypendium Humboldta to szansa dla polskich i niemieckich naukowców na rozwinięcie współpracy naukowej” – mówi Adam Zieliński, wicedyrektor ds. działalności programowej w FNP. „Dla Fundacji to ponadto jeden ze sposobów na promowanie naszego kraju jako coraz bardziej atrakcyjnego miejsca do uprawiania nauki zarówno dla polskich, jak i zagranicznych naukowców” – dodaje Zieliński.

Stypendium im. Aleksandra von Humboldta mogą otrzymać aktywni naukowo, wybitni niemieccy uczeni, którzy chcą przyjechać do Polski na kilkumiesięczne pobyty naukowe. Kandydatów zgłaszać mogą wyłącznie polscy naukowcy. Wysokość stypendium wynosi 4000 euro miesięcznie. Pobyt naukowy w Polsce w ramach stypendium Humboldta może trwać od trzech do sześciu miesięcy. Konkurs jest skierowany do przedstawicieli wszystkich dziedzin nauki. Wnioski – składane w języku angielskim – oceniają niezależni recenzenci będący ekspertami w dziedzinie reprezentowanej przez kandydata. Laureatów wybiera Zarząd Fundacji, kierując się ocenami recenzentów. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi na początku 2018 r.

Program jest realizowany na podstawie porozumienia z 1995 r. między FNP a Fundacją Humboldta. Dzięki tej umowie Fundacja na rzecz Nauki Polskiej dołączyła do organizacji, które mają z Fundacją Humboldta analogiczne partnerskie

porozumienia o wzajemnym przyznawaniu wyróżnień najwybitniejszym uczonym. Od czasu uruchomienia pierwszego konkursu stypendia na prowadzenie badań w wybranych ośrodkach w Polsce otrzymało już 64 naukowców z Niemiec.

Nazwa stypendium nawiązuje do najlepszej tradycji współpracy naukowców polskich i niemieckich. Aleksander von Humboldt (1769–1859), niemiecki przyrodnik, podróżnik i geograf, współpracował z wieloma Polakami, był honorowym członkiem Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Warszawie i pierwszym propagatorem poezji Adama Mickiewicza w Niemczech.

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej istnieje od 1991 r. i jest niezależną, samofinansującą się instytucją pozarządową typu non-profit, która realizuje misję wspierania nauki. Jest największym w Polsce pozabudżetowym źródłem finansowania nauki. Do statutowych celów FNP należą: wspieranie wybitnych naukowców i zespołów badawczych oraz działanie na rzecz transferu osiągnięć naukowych do praktyki gospodarczej. Fundacja realizuje je poprzez przyznawanie indywidualnych nagród i stypendiów dla naukowców, przyznawanie subwencji na wdrażanie osiągnięć naukowych do praktyki gospodarczej oraz inne formy wspierania ważnych przedsięwzięć służących nauce (np. programy wydawnicze, konferencje itp.). Fundacja angażuje się także we wspieranie międzynarodowej współpracy naukowej oraz zwiększanie samodzielności naukowej młodego pokolenia uczonych.

Więcej na stronie: www.fnp.org.pl

*Dominika Wojtysiak-Łańska
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej*

Stypendium naukowe
im. Alexandra von Humboldta

**ROZPOCZYNAMY PRZYJMOWANIE
WNISKÓW**

Współpraca Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z firmą H. Cegielski – Poznań S.A.

Zakłady Hipolita Cegielskiego w Poznaniu, jedne z największych spółek sektora mechanicznego w Polsce, od początku istnienia, czyli od 1846 r., znane były z produkcji maszyn i narzędzi rolniczych. Obecnie – po latach – firma jest zainteresowana powrotem do korzeni. By osiągnąć ten cel, konieczna jest współpraca ze środowiskiem naukowym. Kierownictwo H. Cegielski – Poznań S.A. zwróciło się więc z propozycją nawiązania ścisłych kontaktów do naukowców z Instytutu Bioinżynierii Systemów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, zajmujących się bioenergetyką (mamy na uczelni jedno z największych w Europie laboratoriów biogazowych). Po konsultacjach strony doszły do wniosku, że takim wspólnym tematem będzie rozwiązywanie problemów związanych z budową instalacji biogazowych lub biometanowych. Firma H. Cegielski – Poznań S.A. zamierza produkować i oferować odbiorcom gotowe instalacje – od projektu po wybudowanie i nadzór techniczny nad gotowym produktem.

W tym celu 19 czerwca 2017 r. zawarto porozumienie o współpracy między Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu a firmą H. Cegielski – Poznań S.A. Dokument podpisali JM rektor UPP, prof. dr hab. Jan Pikul oraz wiceprezes Zarządu ds. Restrukturyzacji HCP Bogdan Pilch i członek Zarządu HCP Andrzej Staniaszak. W spotkaniu uczestniczyli również dyrektor Instytutu Inżynierii Biosystemów, prof. dr hab. Jacek Przybył oraz kierownik Pracowni Ekologii, dr. hab. Jacek Dach, prof. nadzw.

Strony zadeklarowały długotrwałą współpracę, a zwłaszcza poszukiwanie innowacyjnych projektów badawczo-rozwojowych, wspólne pozyskiwanie środków finansowych dla realizowanych projektów, a także budowę instalacji biogazowej lub biometanowej na gruntach należących do uczelni i nadzorowanie przez naukowców procesów biotechnologicznych tam zachodzących. Długofalowe i perspektywiczne porozu-

mienie zawarto do 2022 r. Firma H. Cegielski – Poznań S.A. otrzymała wsparcie finansowe z Polskiego Funduszu Rozwoju do produkcji innowacyjnej związanej z energią odnawialną oraz ekologią i jest zainteresowana współpracą ze środowiskami naukowymi, poszukuje rozwiązań innowacyjnych, a wiedza naukowców z uniwersytetu i ich doświadczenie pozwolą rozpoznać projekty zdadne do realizacji.

Strony porozumienia wyraziły przekonanie, że pierwszym krokiem do nawiązania współpracy będzie dokończenie przez firmę Dynamic Biogas® budowy instalacji w Przybrodzie, gdzie zastosuje się najnowsze rozwiązania technologiczne. Kierownictwo firmy H. Cegielski – Poznań S.A. podjęło się sfinansowania tego przedsięwzięcia.

Biogazownia w Rolniczo-Sadowniczym Gospodarstwie Doświadczalnym Przybroda jest budowana w bardzo innowacyjnej technologii, która pozwoli prowadzić proces fermentacji metanowej z wydajnością o 20–30% wyższą niż powszechnie znane niemieckie technologie NaWaRo. Umożliwia fermentację różnego rodzaju biomasy rolniczej i bioodpadów, zwłaszcza z przetwórstwa rolno-spożywczego. JM rektor UPP, prof. dr hab. Jan Pikul, jest przekonany, że zaplecze naukowo-badawcze uczelni w dziedzinie biotechnologii i bioinżynierii w połączeniu z możliwościami produkcyjnymi firmy H. Cegielski – Poznań S.A. przełoży się na konkretną współpracę, co powinno być sukcesem naukowym i rynkowym. Historia zatoczy więc koło. Tak jak w XIX w. Hipolit Cegielski rozpoczął od produkcji bardzo nowoczesnych – jak na owe czasy – maszyn rolniczych, m.in. słynnych lokomobili, tak w XXI w. rozpocznie produkcję równie nowoczesnych biogazowni rolniczych.

Na podstawie materiałów dostarczonych przez Jerzego Lorycha opracowała Ewa Strycka

Porozumienie o współpracy podpisali JM rektor UPP, prof. dr hab. Jan Pikul (z lewej) oraz wiceprezes zarządu H. Cegielski – Poznań S.A., inż. Bogdan Pilch

Fot. Jerzy Lorych

Jubileusz 80-lecia urodzin i 51 lat aktywności naukowej prof. dr. hab. inż. Stanisława Dzięgielewskiego

W dniu 22 czerwca 2017 r. Profesor Stanisław Dzięgielewski obchodził jubileusz 80-lecia urodzin i 51 lat aktywności naukowej. Honorowy patronat nad tym wydarzeniem objął Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr hab. Jan Pikul. Uroczystość uświetnili swoją obecnością prof. dr hab. Roman Gornowicz, prorektor ds. kadr i rozwoju Uczelni; prof. dr hab. Cezary Mądrzak, prorektor ds. studiów; prof. dr hab. Bartłomiej Mazela, dziekan Wydziału Technologii Drewna; prof. dr hab. Ewa Ratajczak, dyrektor Instytutu Technologii Drewna w Poznaniu; mgr inż. Tomasz Markiewicz, dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu; mgr inż. Piotr Grygier, wiceprzewodniczący Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa (SITLiD); dr Jan Maćkowiak, dyrektor Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie; prof. dr hab. Bogdan Branowski z Politechniki Poznańskiej; licznie przybyli pracownicy nauki Wydziału Technologii Drewna oraz Wydziału Leśnego, a także rodzina Jubilatów. Spotkanie poprowadził prof. dr hab. Jerzy Smardzewski, który na wstępie przedstawił życiorys i dorobek prof. zw. dr hab. inż. Stanisława Dzięgielewskiego.

Po przedstawieniu dokonań Profesora Stanisława Dzięgielewskiego prof. dr hab. Jerzy Smardzewski wręczył Jubilatowi specjalne wydanie jego wszystkich dotychczas opublikowanych prac naukowych.

Po prezentacji głos zabrali zaproszeni goście. Prorektor, prof. dr hab. Roman Gornowicz, podkreślił znaczący i nieoceniony wkład Profesora Stanisława Dzięgielewskiego w rozwój uczelni przez owocną pracę w Senacie i komisjach senackich. Dziekan Wydziału Technologii Drewna, prof. dr hab. Bartłomiej Mazela, podziękował Jubilatowi za pragmatyzm oraz skuteczne podążanie do wybranych celów naukowych i dydaktycznych. Profesor dr hab. Ewa Ratajczak, dyrektor Instytutu Technologii Drewna w Poznaniu, wspomniała o ogromnym zaangażowaniu Profesora w organizowanie ważnych dla środowiska naukowego konferencji „Badania dla meblarstwa”. Podziękowała także za zawsze trafne i kreatywne komentarze podczas konferencji i spotkań naukowych, które ożywiały i ubogacały dyskusję naukową. Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu, mgr inż. Tomasz Markiewicz, w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na te dokonania Jubilatów, które wielokierunkowo wzmacniały więzi leśników i technologów drewna przez organizowanie wspólnych wyjazdów integracyjnych i konferencji naukowych, podnoszących zawsze ważne społecznie problemy leśnictwa i drzewnictwa. Magister inż. Piotr Grygier, wiceprzewodniczący Zarządu Głównego SITLiD, podziękował Profesorowi za trud prowadzenia Zarządu Oddziału SITLiD i niezłomną determinację w utrzymaniu majątku należącego do NOT. Dy-

Fot. 5 x Adam Majewski

Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. (w pierwszym rzędzie od lewej): prorektor ds. studiów, prof. dr hab. Cezary Mądrzak; mgr inż. Piotr Grygier, wiceprzewodniczący Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa, a także prezes Stowarzyszenia Absolwentów UPP; prof. dr hab. Bartłomiej Mazela, dziekan Wydziału Technologii Drewna oraz mgr inż. Tomasz Markiewicz, dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu

rektor Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, dr Jan Maćkowiak, dziękując za wieloletnią owocną współpracę, podarował Jubilatowi obraz przedstawiający ule, symbolizujące trud, pracowitość i korzyści płynące ze współpracy Jubilatów z Muzeum. Życzenia dla Jubilatów złożyli także członkowie rodziny Profesora.

Niezwykle piękne i oryginalne podziękowania za współpracę oraz życzenia dla Jubilatów wygłosił Profesor Stanisław Prosyk, łącząc osobiste laurki z wierszami znakomicie puentującymi zarówno osobowość, jak i dokonania Profesora Stanisława Dzięgielewskiego.

W trakcie jubileuszowego seminarium wychowankowie Profesora wygłosili dwa referaty naukowe. Doktor Julia Lange przybliżyła słuchaczom tematykę „Identyfikacji mebli zażytkowych”, a dr inż. Robert Kłós wygłosił referat na temat „Rozwoju badań nad niezawodnością konstrukcji mebli,

Uroczystość poprowadził prof. dr hab. Jerzy Smardzewski

Jubilat w serdecznych słowach podziękował gościom za przybycie na uroczystość oraz życzenia

kierunków badań zainicjowanych przez Profesora Stanisława Dziegielewskiego”.

Następnie odczytano listy gratulacyjne od osób, które nie mogły przybyć na spotkanie, w tym od: prof. dr. hab. Krzysztofa Krajewskiego, dziekana Wydziału Technologii Drewna Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie; prof. dr. hab. Jana Żurka, prorektora Politechniki Poznańskiej; prof. dr. hab. inż. Ewy Dobrowolskiej z Wydziału Technologii Drewna Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie; prof. dr. hab. inż. Józefa Kubika z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy; prof. dr. hab. inż. Bogusława Czupryńskiego, dyrektora Instytutu Techniki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, a także adres od prof. dr. hab. Bogdana Branowskiego z Politechniki Poznańskiej.

Na zakończenie jubileuszowego seminarium Szanowny Jubilat podziękował wszystkim zaproszonym gościom za życzliwe przyjęcie zaproszenia, szczere wyrazy sympatii oraz dowody przyjaźni, z jakimi spotkał się w swoim życiu naukowym i osobistym. Retrospektywnie odniósł się do dokonań kierowanej przez niego Katedry Meblarstwa i z dumą podkreślił jej dorobek oraz pozycję międzynarodową.

Osiemdziesiąt lat to zbyt mało, aby nacieszyć się tak wspólną osobowością. Wiele talentów i umiejętności Profesora poznaliśmy bardzo dobrze, ale też wiele z nich chcielibyśmy

Oryginalne podziękowania za współpracę oraz życzenia dla Jubilata wygłosił prof. dr. hab. Stanisław Proszyk, łącząc osobiste laurki z wierszami znakomicie puentującymi zarówno osobowość, jak i dokonania prof. dr. hab. Stanisława Dziegielewskiego

Dziekan Wydziału Technologii Drewna, prof. dr. hab. Bartłomiej Mazela (od prawej), wręcza Jubilatowi list gratulacyjny oraz kwiaty

poznać przynajmniej tak dobrze, jak one na to zasługują. Ponad pięć dekad Profesor Stanisław Dziegielewski poświęcił problematyce meblarstwa. Był prekursorem badań zmierzających do modelowania i oceny jakości połączeń meblowych w funkcji ich sztywności oraz wytrzymałości. Zaletą zaproponowanych przez Profesora metod badawczych był uniwersalizm i obiektywizm otrzymywanych wyników. Stały się one punktem wyjścia dla przyszłych obliczeń numerycznych i optymalizacji statycznej. Profesor zainicjował także cykl badań nad niezawodnością połączeń i konstrukcji mebli. W szczególności innowacyjne było poszukiwanie modeli opisujących zależności między niszczącym obciążeniem statycznym, a obciążeniem długotrwałym statycznym bądź dynamicznym. To nadal atrakcyjny temat badawczy. Przełomowe dla nauki, ale także dla praktyki, okazały się prace Profesora na temat modelowania układów sprężynujących do mebli tapicerowanych. Poczytne książki i artykuły naukowe dowodzą, że podane w nich formuły, zalecenia i właściwości materiałowe do dziś nie poddały się próbie czasu.

Ostatni etap pracy naukowej Profesora obfitował w liczne rozprawy naukowe, których był promotorem. Dzięki tym badaniom poznajemy innowacyjny wkład rzemieślników, ebenistów czasów antycznych, w rozwój konstrukcji mebli i ich ewolucję do czasów współczesnych. Badania obejmowały typologię mebli i wyrobów z drewna, które pozwoliły ustalić historyczne pochodzenie i tradycje ludów zamieszkujących okolice współczesnych skansenów. Prace te wniosły trwały ślad w dokumentowanie osiągnięć kulturowych poszczególnych grup etnicznych mieszkańców Polski. Z tej perspektywy nadzwyczaj interesująca i wprowadzająca do kultury Europy wiele cech oryginalnych była opisana przez Profesora kultura Pomorza Środkowego, Podhala, Wielkopolski czy Mazowsza, zilustrowana przez pryzmat meblarstwa. Cenne są zatem wysiłki podejmowane przez Profesora Stanisława Dziegielewskiego w dziedzinie opisu i identyfikacji mebli z poszczególnych regionów Polski.

Życzymy Profesorowi wielu lat zdrowia i niegasnącego entuzjazmu w rozwoju nauki związanej z drzewnictwem i meblarstwem.

Ad multos annos, Panie Profesorze!

prof. dr. hab. inż. Jerzy Smardzewski

Profesor Stanisław Dzięgielewski – sylwetka naukowa

Fot. Adam Majewski

Podczas jubileuszu prof. dr hab. Jerzy Smardzewski wręczył Jubilatowi specjalne wydanie jego wszystkich dotychczas opublikowanych prac naukowych

Profesor urodził się w 1937 r. w Piątku koło Łodzi. Tam jako szesnastoletni chłopak rozpoczął pracę zawodową w Warsztatach Meblowo-Budowlanych (1953–1956). Po uzyskaniu świadectwa dojrzałości w Liceum Ogólnokształcącym w Dzierżynie niedaleko Kartuz w 1960 r. został przyjęty na pierwszy rok studiów Wydziału Technologii Drewna Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. Już na piątym roku został zatrudniony na stanowisku technologa w Swarzędzkich Fabrykach Mebli. Po roku pracy na tym stanowisku na swoją prośbę został przeniesiony służbowo na etat starszego asystenta do Katedry Technologii Meblarstwa i Stolarki Budowlanej. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora w 1971 r. objął stanowisko adiunkta w Zakładzie Technologii i Konstrukcji Mebli

i Wyrobów z Drewna Instytutu Mechanicznej Technologii Drewna, a w 1976 r. powierzono mu funkcję kierownika tego Zakładu. W 1979 r., po otrzymaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego, został mianowany na stanowisko docenta. W 1981 r. na Wydziale Technologii Drewna Profesor zainicjował utworzenie Katedry Meblarstwa w wyniku przekształcenia Instytutu Mechanicznej Technologii Drewna, a następnie przekształcenia Zakładu Technologii i Konstrukcji Mebli i Wyrobów z Drewna, którym kierował przez dwie kadencje. W wyniku konkursu Profesorowi powierzono funkcję kierownika tej jednostki. W 1988 r. Jubilat otrzymał tytuł profesora nauk technicznych. Funkcję kierownika Katedry Meblarstwa sprawował nieprzerwanie ponad 25 lat, zawsze zabiegając o jej należyty rozwój, a w szczególności kładąc duży nacisk na prawidłowy dobór młodej kadry naukowej i warunki pracy. Nieoceniony zapał i kreatywność Profesora przyczyniły się do rozwoju współpracy między Katedrą Meblarstwa a czołowymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą. Prężnie rozwijała się także współpraca z gospodarką. To przyczyniło się do wysokiego poziomu naukowego realizowanych badań i dydaktyki. Profesor od podstaw opracował i wdrożył programy ćwiczeń oraz wykładów z meblarstwa, konsekwentnie je dostosowując do rozwoju naukowego i potrzeb praktyki. Modernizował pracownie naukowe i dydaktyczne w Katedrze, wyposażając je w nowoczesną aparaturę. Utworzył pierwszą w Polsce Pracownię Badań i Atestacji Mebli, która działała na rzecz potrzeb przemysłu meblarskiego.

Profesor jest autorem dziewięciu patentów i wzorów użytkowych oraz ponad 245 opracowań naukowych, publikowanych w dużej części w uznanych czasopismach krajowych i indeksowanych czasopismach zagranicznych („Wood Science and Technology”, „Holzforschung”, „Holztechnologie”, „Möbel und Wohnraum”, „Drevo” i „Drvna Industrija”). Realizowany przez Profesora program badawczy obejmował głównie problemy statyki i niezawodności konstrukcji meblowych. Swoją dorobek zawarł w dużej mierze w dwóch podręcznikach na temat mebli tapicerowanych wydanych nakładem Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych. Jest współautorem dwóch książek o projektowaniu i konstruowaniu mebli opublikowanych przez Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne oraz Politechnikę Poznańską. W 2009 r. wydał ciesząc się dużym uznaniem wśród bibliotek uniwersyteckich, współautorską książkę *Studia nad metodami identyfikacji mebli wytwarzanych w Polsce do XIX wieku*. Jest współautorem praktycznego skryptu dla studentów z dziedziny konstrukcji meblowych.

Profesor recenzował ponad dwadzieścia rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz 12 wniosków o tytuły profesorskie. Wypromował pięć doktorów oraz ponad 150 magistrów. Dwie prace dyplomowe związane z tematyką przemysłową zostały wyróżnione nagrodą Naczelnej Organizacji Technicznej w Poznaniu. Jedna rozprawa habilitacyjna wykonana w Katedrze Meblarstwa na wniosek Profesora Stanisława Dzięgielewskiego została wyróżniona nagrodą Premiera Rady Ministrów.

Oprócz wykładów i ćwiczeń na macierzystym Wydziale w latach 1981–2008 Profesor prowadził również wykłady w Instytucie Techniki Wydziału Matematyki, Techniki i Nauk Przyrodniczych Wyższej Szkoły Pedagogicznej (obecnie Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego) w Bydgoszczy. Odbył wiele długoterminowych staży naukowych za granicą, w tym w: Katedrze Technologii Wyrobów z Drewna Akademii Techniczno-Leśnej w Leningradzie; Katedrze Meblarstwa Wyższej Szkoły Leśno-Drzewnej w Zwoleniu; Katedrze Technologii Drewna Uniwersytetu w Zagrzebiu; na Uniwersytecie Technicznym w Dreźnie oraz na Wydziale Meblarstwa Królewskiej Duńskiej Akademii Sztuk Pięknych w Kopenhadze.

Profesor Stanisław Dzięgielewski był inicjatorem i współorganizatorem najpierw krajowych, a następnie międzynarodowych konferencji pt. „Badania dla meblarstwa”, organizowanych cyklicznie od 1983 r. Był wieloletnim członkiem Kolegium Redakcyjnego czasopisma „Przemysł Drzewny” oraz czasopisma „Drvna Industrija” wydawanego przez Uniwersytet w Zagrzebiu. Był kierownikiem i aktywnym wykonawcą sześciu innowacyjnych projektów naukowych finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dawniej KBN), w tym jednego projektu celowego.

Profesor dr hab. Stanisław Dzięgielewski pełnił wiele funkcji zarówno na uczelni, jak i poza nią. Od 1966 r. był członkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego, a w latach 2006–2011 prezesem Rady Zakładowej tego Związku. Był inicjatorem oraz współtwórcą utworzenia osiedli domów jednorodzinnych dla pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Jako prezes ZNP był inicjatorem i orędownikiem budowy stołówki dla studentów i pracowników uniwersytetu. W 1970 r. utworzył Zakładowe Koło Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa, a od 1986 r. do chwili obecnej pełni nieprzerwanie funkcję przewodniczącego Zarządu Oddziału SITLiD w Poznaniu. Znane są działania tego Stowarzyszenia, takie jak konferencje naukowe oraz krajowe i zagraniczne wyjazdy o charakterze naukowo-technicznym, które wielu członkom i sympatykom Stowarzyszenia umożliwiły poznanie najważniejszych uczelni europejskich o profilu leśno-drzewnym, zakładów leśno-drzewnych i gospodarki leśnej. W latach 1992–1996 pełnił funkcję prezesa Wielkopolskiej Korporacji Technicznej NOT w Poznaniu. Był członkiem Komitetu Technologii Drewna PAN, a od 1996 r. członkiem Komisji Leśno-Drzewnej PAN w Poznaniu. W latach od 1998 do 2008 był członkiem Senatu Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego i pełnił funkcję przewodniczącego Senackiej Komisji ds. Rozwoju. Był członkiem Senackiej Komisji ds. Rozwoju Kadr Naukowych. Przez ponad 21 lat pełnił funkcję przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Rozwoju Kadr Naukowych.

W latach 2001–2005 Profesor Stanisław Dzięgielewski sprawował funkcję członka Prezydium Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i aktywnie pracował nad standardami nauczania. Był inicjatorem i autorem programu nauczania dla specjalności meblarstwo. Za aktywną pracę w Radzie Głównej Szkolnictwa był dwukrotnie wyróżniony nagrodą Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu.

Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu Profesor pełnił wiele ważnych funkcji o charakterze organizacyjno-rozwojowym. W latach 1968–1970 był asystentem ds. budowy gmachu Wydziału Technologii Drewna pod kierunkiem Profesora Jerzego Strumińskiego. Przez kilka lat z tego tytułu zasiadał w Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych ówczesnego Za-

ządu Inwestycji Szkół Wyższych w Poznaniu. Po zakończeniu budowy gmachu WTD i przekazaniu go do użytku Profesor Stanisław Dzięgielewski został pełnomocnikiem Rady Wydziału ds. urządzania i wyposażania obiektu w meble. Był też pełnomocnikiem rektora ds. inwestycji i remontów.

W 2009 r. Jubilat przeszedł w stan spoczynku, niemniej jednak stale pełni wiele ważnych funkcji honorowych i społecznych. Od 2006 r. nieprzerwanie jest przewodniczącym Rady Naukowej Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie. Muzeum to jest znanym i uznanym ośrodkiem kultury w Wielkopolsce. Profesor jest współorganizatorem międzynarodowych konferencji naukowych na temat konserwacji i renowacji zabytków z drewna. Przez wiele lat był członkiem Rady Naukowej Instytutu Technologii Drewna w Poznaniu. Ponad 12 lat pełnił funkcję przewodniczącego Rady Nadzorczej VOX Industrie w Poznaniu. Od 2008 r. współpracował przy tworzeniu Wyższej Szkoły Techniczno-Przyrodniczej w Poznaniu, a w latach od 2011 do 2014 pełnił funkcję rektora tej uczelni. Od 2015 r. współpracuje z Kronospan Szczecinek, biorąc udział we współtworzeniu Zamiejscowego Wydziału Przemysłu Drzewnego Politechniki Koszalińskiej w Szczecinku.

Za osiągnięcia naukowe i pracę społeczną Profesor Stanisław Dzięgielewski został wyróżniony licznymi odznaczeniami i nagrodami, w tym: Nagrodą NOT za osiągnięcia naukowe (1972), Srebrnym Krzyżem Zasługi (1975), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1985), Medalem Edukacji Narodowej (2005), odznaczeniami resortowymi: Zasłużony dla Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego (1979) oraz Zasłużony dla Przemysłu Meblarskiego (1980), odznaczeniami NOT i SITLiD, dziewięcioma nagrodami Ministra Edukacji Narodowej (w latach 1975–2005), 25 nagrodami rektora za osiągnięcia naukowo-dydaktyczne i organizatorskie, odznaczeniami regionalnymi, w tym: Złotą Odznaką WKTiR (1976), Medalem X-lecia TMMT (1977), Honorową Odznaką m. Poznania (1979), Odznaką Honorową za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego (1979), Zasłużony dla Województwa Wielkopolskiego (2005), Medalem Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego „VERBA DOCENT – EXEMPLA TRAHUNT” – Słowa uczą – przykłady pociągają (2010).

Ogromny dorobek naukowy i dydaktyczny Profesora Stanisława Dzięgielewskiego przyczynił się do powstania oraz wyrazistego ukształtowania szkoły projektowania i konstruowania mebli. Dzięki Jego wysiłkom dzisiaj stoi ona na znakomitych podstawach naukowych i inżynierskich, stale też rozwija się w kierunku inteligentnych, komputerowo zintegrowanych systemów projektowania oraz wytwarzania mebli. Stwarza to dogodne warunki do podejmowania dalszych ważnych kierunków badawczych, służących nauce i praktyce gospodarczej.

prof. dr hab. inż. Jerzy Smardzewski

Jubileusz 55-lecia Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej

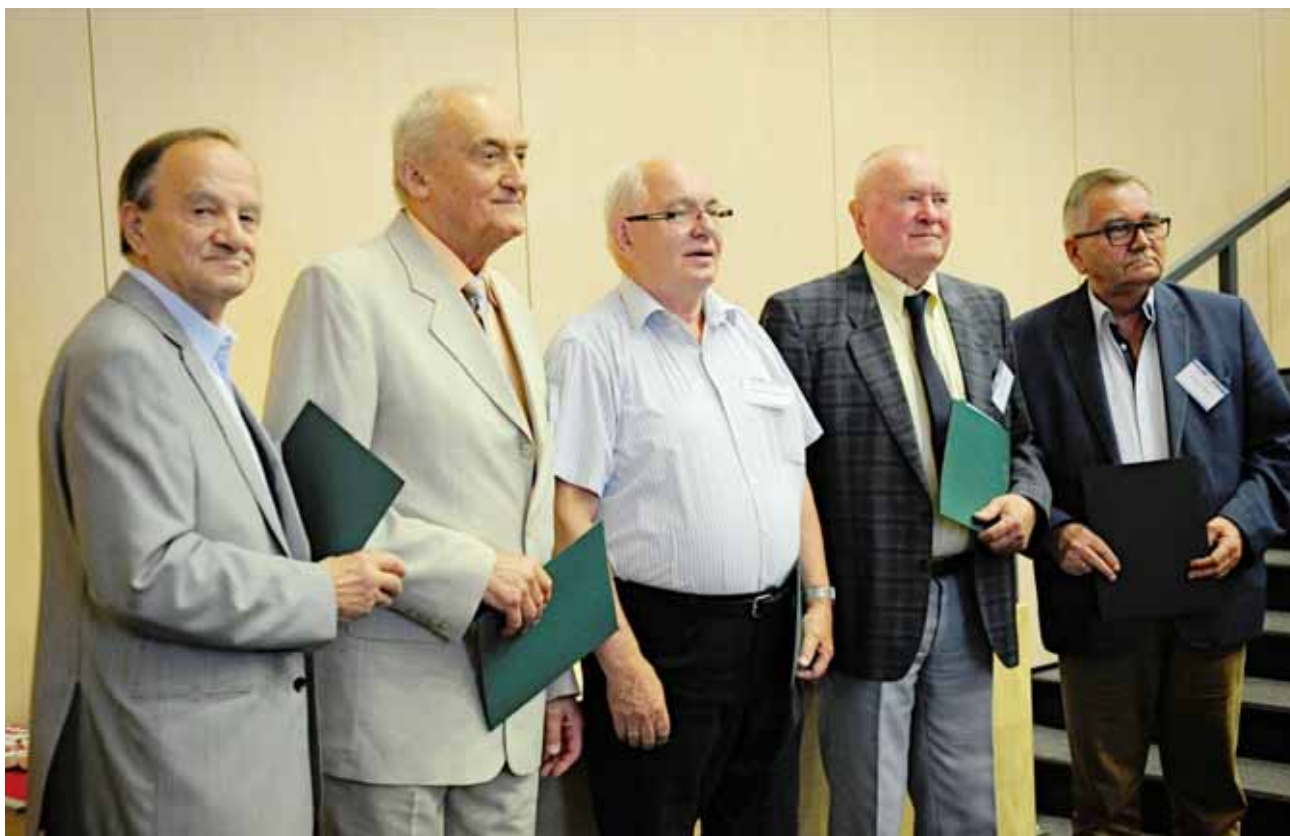
Fot. 4 x Rafał Stasiak

Otwarcie jubileuszu przez prorektora ds. nauki i współpracy z zagranicą, prof. dr. hab. inż. Krzysztofa Szoszkiewicza; przy stole zasiadają władze dziekańskie: dziekan, dr hab. inż. Jerzy Bykowski, prof. nadzw. oraz prodziekani (od lewej): dr hab. inż. Klaudia Borowiak, dr inż. Katarzyna Wiatrowska i dr inż. Anna Szymczak-Graczyk

W dniu 27 czerwca 2017 r. odbyła się uroczystość jubileuszu 55-lecia Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu połączona z otwarciem IV Konferencji Naukowej z cyklu „Gospodarowanie w dolinach rzecznych na obszarach Natura 2000”, której tegoroczny temat brzmiał: „Problemy inżynierii i kształtowania środowiska”. Uroczystości odbyły się pod patronatem JM rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr. hab. Jana Pikula.

W spotkaniu wzięło udział około 150 osób reprezentujących macierzysty Wydział oraz uczelnię, polskie ośrodki naukowe, organa administracji publicznej i samorządowej, stowarzyszenia, a także współpracownicy oraz sympatycy Wydziału z całej Polski. Uczestników powitał dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej, dr hab. inż. Jerzy Bykowski, prof. nadzw., a oficjalnego otwarcia dokonał prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą UPP, prof. dr hab. inż. Krzysztof Szoszkiewicz.

Podczas uroczystości jubileuszowych listem gratulacyjnym oraz odznaką wydziałową uhonorowano: dziekanów „bratnich” Wydziałów, emerytowanych profesorów Wydziału – członków komitetu honorowego – oraz przedstawicieli firm, instytucji, szkół i stowarzyszeń w ostatnich latach ak-

Pierwsi „złoci absolwenci” – rocznik 1967: mgr inż. Andrzej Kapuściński, mgr inż. Zbigniew Krawczyk, mgr inż. Stanisław Kwiatkowski, mgr inż. Bogusz Mrugała i mgr inż. Bogdan Pachura

foto. Rafał Stasił

Wręczenie listów z podziękowaniami za wieloletnią współpracę mgr inż. Arkadiuszowi Błochowiakowi, dyrektorowi Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu oraz dr. Sławomirowi Szalacie, Staroście Miasta i Gminy Ostroróg

tywnie wspierających liczne inicjatywy i przedsięwzięcia o charakterze naukowym oraz dydaktycznym. Szczególnie wzruszającym momentem było wręczenie listów i odznak naszym emerytowanym profesorom w osobach profesorów: Wiesława Buczkowskiego, Janusza Gołaskiego, Jerzego Marcinka, Henryka Mikołajczaka, Czesława Przybyły, Bogdana Wosiewicza oraz dr inż. Włodzimierza Łęckiego. Niestety, na uroczystość nie mogli przybyć profesorowie: Mirosława Gilewska, Andrzej Kędziora, Zbigniew Młynarek oraz dr hab. Marek Spychalski, jednak wszystkim uczestnikom jubileuszu przekazali serdeczne pozdrowienia. Podczas uroczystości wręczono też listy gratulacyjne i odznaki pierwszym „złotym absolwentom” Wydziału, którzy jako pierwsi z dyplomem magistra inżyniera melioracji wodnych opuścili w 1967 r. mury uczelni. A są to: mgr inż. Andrzej Kapuściński, mgr inż. Zbigniew Krawczyk, mgr inż. Stanisław Kwiatkowski, mgr inż. Bogusz Mrugała i mgr inż. Bogdan Pachura.

Gratulacje z okazji jubileuszu złożyli: prof. Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, dr hab. inż. Eugeniusz Koda, dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska SGGW; prof. dr hab. inż. Tomasz Mróz, dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Poznańskiej; dr hab. inż. Leszek Książek, prodziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie; prof. dr hab. inż. Bernard

Kontny, dziekan Wydziału Inżynierii, Kształtowania Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu oraz dziekani innych wydziałów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: prof. Anna Kryszak, dziekan Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii; dr hab. inż. Robert Kuźmiński, prodziekan Wydziału Leśnego oraz dr hab. inż. Tomasz Kleiber, prodziekan Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Listy gratulacyjne nadesłali dziekani: Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu UPP, dr hab. inż. Bożena Danyluk; Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach, prof. dr hab. Piotr Ślósarz oraz Wydziału Ekonomiczno-Społecznego, prof. dr hab. Walenty Poczta. Gratulacje i życzenia przekazali również przedstawiciele reprezentujący organa i instytucje publiczne. W imieniu wyróżnionych przedstawicieli firm i instytucji głos zabrali mgr inż. Arkadiusz Błochowiak, dyrektor Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu; dr inż. Michał Sosiński, zastępca dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu i dr inż. Sławomir Szalata, Burmistrz Miasta i Gminy Ostroróg.

Jubileusz uświetnił występ światowej sławy wirtuoza akordeonu i bandoneonu Wiesława Prządki przy akompaniamentcie Rafała Karasiewicza. Koncert był prezentem od Profesora Zbigniewa Młynarka.

W drugiej części obchodów jubileuszu zaprezentowano aktualną działalność każdej z jednostek Wydziału. Prezentację przedstawili: Instytut Budownictwa i Geoinżynierii, Instytut Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji, Katedra Ekologii i Ochrony Środowiska, Katedra Gleboznawstwa i Rekultywacji, Katedra Inżynierii Wodnej i Sanitarnej oraz Katedra Meteorologii.

Dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przemysłowej, dr hab. inż. Jerzy Bykowski, prof. nadzw., zamykając uroczystość, podziękował wszystkim za uczestnictwo w jubileuszu i przekazał wiele życziwych słów, które skierował do wszystkich pracowników, dziękując za zaangażowanie oraz oddanie pracy dydaktycznej i naukowej zaznaczając, że bez znakomitej Kadry nie byłoby Wydziału.

dr inż. Anna Szymczak-Graczyk

foto. Rafał Stasił

Pracownicy Wydziału oraz zaproszeni goście

Wydział Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu – dzisiaj

Wydział Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, mając u podstaw tradycję i osiągnięcia poprzedników (często naszych Profesorów), zgodnie z misją i strategią do 2020 r., podejmuje zadania naukowe będące kontynuacją dotychczasowej tematyki badawczej oraz pionierskie przedsięwzięcia, wyznaczając kierunek rozwoju badawczych i edukacyjnych tendencji przyszłości. Prowadzone przez Wydział badania dotyczą rozwiązywania problemów kształtowania i inżynierii środowiska oraz gospodarki przestrzennej, obejmujące nauki rolnicze, techniczne, przyrodnicze oraz w pewnym zakresie społeczne. Szczególny obszar zainteresowań naukowych to środowisko średnich i mniejszych układów urbanistycznych oraz suburbanistycznych, tereny wiejskie i różnego typu obszary chronione. Ta interdyscyplinarność badań to wielka siła Wydziału jako jednostki naukowo-dydaktycznej.

Największym atutem Wydziału jest kadra złożona z 76 pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym 30 z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego oraz 28 pracowników inżynieryjno-technicznych i administracyjnych. Kadra ta od wielu lat uczestniczy w europejskiej wspólnocie uniwersyteckiej, realizując projekty badawcze w ramach funduszy UE, programach międzynarodowych oraz w innych

przedsięwzięciach europejskiej przestrzeni naukowej i edukacyjnej. Dzięki wysokiemu poziomowi prowadzonych prac naukowych Wydział jest rozpoznawalnym w Polsce i zagranicą nowoczesnym ośrodkiem naukowo-dydaktycznym. Przyszłością Wydziału są z kolei nasi uzdolnieni i pracownicy doktoranci, realizujący pod okiem doświadczonych pracowników badania naukowe stojące na wysokim poziomie, o czym świadczy chociażby uzyskanie przez doktorantkę z Katedry Ekologii i Ochrony Środowiska „Diamentowego Grantu” Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Wydział Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej na studiach pierwszego stopnia (inżynierskich) i drugiego (magisterskich) kształci obecnie około 800 studentów na trzech kierunkach studiów: inżynieria środowiska, gospodarka przestrzenna oraz unikatowa w północno-zachodniej Polsce inżynieria i gospodarka wodna. W pracowniach i laboratoriach Wydziału prowadzi się nowoczesne kształcenie studentów z dziedziny nauk przyrodniczych i technicznych, o dużych walorach praktycznych, z uwzględnieniem tematyki społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej.

Programy i forma studiów są systematycznie dostosowywane do oczekiwań kandydatów ze szkół średnich. Zwraca się szczególną uwagę na możliwość pozyskania atrakcyjnej pracy przez absolwentów, a także na potrzeby społeczne i gospodarcze kraju, tym bardziej, że ukończenie kierunków inżynieria środowiska oraz inżynieria i gospodarka wodna otwiera drogę do ubiegania się o uprawnienia do zajmowania samodzielnych funkcji w budownictwie (uprawnienia budowlane). Ważną funkcję w kształceniu studentów widzimy w działaniach trzech kół naukowych, które są „kuźnią młodych talentów”. O efektach ich pracy świadczą chociażby trzy stypendia Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznane w 2016 r. naszym studentom: Agacie Jasiak, Bartoszowi Krysztofiakowi i Stanisławowi Zaborowskiemu (na siedem stypendiów przyznanych w ogóle studentom Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu) czy pierwsze miejsce (sekcja techniczna) naszych studentów w tegorocznej Sesji Studenckich Kół Naukowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, które zdobyli Marcin Gabryelczyk i Katarzyna Kokotowska.

Jako Wydział zarówno w badaniach naukowych, jak i kształceniu studentów bardzo duże znaczenie ma dla nas współpraca z otoczeniem gospodarczym, nie tylko na rynku lokalnym. Nawiązaliśmy ścisłe kontakty o charakterze naukowym z wieloma instytucjami i firmami, a nasi studenci mają możliwość wyjazdów i zwiedzania ciekawych projektów inwestycyjnych. Organizujemy cykliczne imprezy (GIS Day, Światowy Dzień Wody itp.), podczas których studenci i przedstawiciele

Fot. archiwum WISGP

Władze dziekańskie Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej UPP: dziekan, dr hab. inż. Jerzy Bykowski, prof. nadzw. (w środku); prodziekan ds. nauki, dr hab. inż. Klaudia Borowiak; prodziekan ds. studiów, dr inż. Anna Szymczak-Graczyk; prodziekan ds. studiów, dr inż. Katarzyna Wiatrowska i kierownik dziekanatu, mgr Ewa Moellenbrock-Kostrzewa

wielu firm oraz instytucji prezentują ciekawe wykłady i pokazy. Zwracamy też dużą uwagę na to, by przedstawiciele tych firm aktywnie uczestniczyli w ewentualnych zmianach dokonywanych w planach i programach studiów.

W zamierzeniach nowych władz dziekańskich ważną rolę zajmuje ciągle podnoszenie jakości kształcenia studentów. Jednym z naszych projektów jest zmiana profilu kształcenia w kierunku modelu amerykańskiego. Będziemy dążyć do tego, aby jak największy procent studentów osiągał efekty kształcenia nie tylko w ławie akademickiej, ale również dzięki aktywnemu udziałowi w projektach badawczych prowadzonych na naszym Wydziale. Pragniemy, aby w roku akademickim 2018/2019 aż 30% naszych studentów było zaangażowanych w prace badawcze, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i predyspozycjami. Chcielibyśmy wypracować model współpracy z nimi oparty bardziej na relacji partnerstwa niż na charakterystycznym dla naszego systemu układzie nauczyciel–student. Załączkiem tego projektu są koła naukowe, które bardzo aktywnie pracują na naszym Wydziale, odnosząc znaczące osiągnięcia w skali kraju.

Obecnie w strukturze Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Przyrodniczego funkcjonują dwa instytuty i cztery katedry zajmujące się wieloma problemami badawczymi dotyczącymi kształtowania, inżynierii i ochrony środowiska. Są to:

- Instytut Budownictwa i Geoinżynierii – dyrektor: prof. UPP dr hab. inż. Wojciech Tschuschke
- Instytut Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji – dyrektor: prof. UPP dr hab. inż. Jerzy Bykowski
- Katedra Ekologii i Ochrony Środowiska – kierownik: prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz
- Katedra Gleboznawstwa i Rekultywacji – kierownik: prof. dr hab. inż. Jolanta Komisarek
- Katedra Inżynierii Wodnej i Sanitarnej – kierownik; prof. dr hab. Ryszard Błażejowski
- Katedra Meteorologii – kierownik: prof. dr hab. Janusz Olejnik.

dr hab. Jerzy Bykowski, prof. nadzw.

Decentralizacja uczelni – jaki jest jej cel?

W ubiegłorocznym dokumencie *Strategia rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na lata 2016–2020* jednym z priorytetowych kierunków działań kierownictwa w zarządzaniu jest wypracowanie zasad i przeprowadzenie decentralizacji finansów. Realizując te strategiczne cele, JM rektor Zarządzeniem nr 43 z 21 kwietnia 2017 r. powołał Rektorską Komisję ds. decentralizacji finansów uczelni. W jej skład wchodzi prorektorzy, wszyscy dziekani i po jednej osobie z każdego wydziału, wspomagającej dziekanów we wdrażaniu nowego systemu. Zespołowi przewodniczy prorektor ds. kadr i rozwoju Uczelni, prof. dr hab. Roman Gornowicz. W pracach uczestniczy także zaproszony ekspert zewnętrzny, mgr inż. Agnieszka Grochot, dyrektor ds. budżetowania i controllingu z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Osoba – jak podkreśla prorektor Gornowicz – mająca spore doświadczenie w procesach decentralizacji finansów dwóch uniwersytetów: Jagiellońskiego i macierzystego (UAM).

Podczas spotkania 23 czerwca, poświęconego wyjaśnieniu oraz rozwianiu wielu wątpliwości i znaków zapytania związanych ze zdecentralizowanym systemem zarządzania finansami uczelni, JM rektor, prof. dr hab. Jan Pikul, rozpoczynając obrady, podkreślił, że wdrażanie tego systemu odbywa się w dobrym momencie, gdyż finanse uczelni są stabilne.

– Jerzy Lorych: Ekspert, mgr inż. Agnieszka Grochot, przybyłym na to pierwsze spotkanie osobom zdefiniowała idee decentralizacji finansów i funkcjonowania szkoły wyższej w działalności dydaktycznej oraz naukowo-badawczej na nowych zasadach finansowania. Wśród słuchaczy, co jest zrozumiałe, zrodziło się wiele wątpliwości i znaków zapytania. Proszę powiedzieć, czy przeniesienie znacznej części uprawnień i kompetencji na niższe szczeble zarządzania przyniesie pożądane efekty?

– Agnieszka Grochot: Już dzisiaj wydziały decydują o sposobie wydatkowania środków w działalności naukowo-badawczej. Decyzję o przyznaniu dotacji na działalność statuto-

wą, najczęściej dotyczącą utrzymania potencjału badawczego i służącą rozwojowi młodych naukowców, otrzymuje wydział. I dziekan decyduje o sposobie wydatkowania tych środków. Podobnie w grantach. O merytorycznym wydatkowaniu budżetu na koszty bezpośrednie decyduje kierownik projektu. Oba typy działalności generują środki finansowe przewidziane na pokrycie kosztów pośrednich. Obecnie gromadzi je tzw. centrala. Pokrywa z nich koszty obsługi tych działalności powstające na wydziałach, np. związane z wykorzystaniem aparatury, wsparciem realizacji grantu przez pracowników inżynieryjno-technicznych oraz obsługą prawną, administracyjną i finansowo-księgową. W nowym systemie środki te będą w dyspozycji wydziału. To on sfinansuje dokładnie te same kategorie kosztów, ale własne i przypadające na ten wydział. Druga zasadnicza strona reformy finansów to podział podmiotowej dotacji na działalność dydaktyczną. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) dzieli te środki według ściśle określonych i jawnych reguł między uczelnie pu-

bliczne. Dotacja przyznana uniwersytetowi w znacznej części jest przeznaczona na pokrycie kosztów związanych z zatrudnieniem kadry potrzebnej do realizacji przez wydziały zadań dydaktycznych. Reforma finansów zakłada podział prawie całej dotacji podstawowej na wydziały i sfinansowanie z tych środków, przypadających według algorytmu na wydział, kosztów prowadzenia działalności dydaktycznej. W efekcie każdy wydział otrzyma wypracowane przez siebie przychody, z których powinien pokryć wszystkie koszty związane z prowadzoną działalnością. To właśnie decyzje o tym, jakie koszty będzie generował wydział i z jakiego źródła finansowania te koszty pokryje, podejmie jego dziekan. Podstawowymi narzędziami wspierającymi dziekana będą plany stanu zatrudnienia i wynagrodzeń oraz preliminarz przychodów i kosztów wydziału.

– Wydział wydziałowi nie jest równy, m.in. pod względem zdobywania grantów, projektów, prac zleconych, studiów podyplomowych, obiektów, wyposażenia laboratoriów itp. By w sferze dydaktycznej i naukowo-badawczej dobrze egzystować, konieczne będzie zwiększenie poszukiwania środków i jednocześnie zachowanie większego rygoru oszczędnościowego.

– Jestem głęboko przekonana, że reforma systemu finansów uczelni zwiększy przychody w każdym rodzaju działalności, ponieważ pracownicy będą mieć świadomość, że wypracowane przez nich środki to teraz w całości przychody ich macierzystej jednostki. Pracujemy nad algorytmem podziału dotacji podstawowej na wydziały, którego zasady będą możliwie najbliższe regułom, według których dotacje dzieli MNiSW. Takie rozwiązanie ma przynajmniej jedną wielką zaletę. Wydziały będą się starały poprawiać swoje składniki algorytmu, aby mieć jak największy udział w podziale dotacji. Poprawa składników wprost przełoży się na zwiększenie udziału uczelni w algorytmie MNiSW, a tym samym zwiększy dotację jej przyznaną. Taki jest cel naczelny reformy: po pierwsze, zwiększenie przychodów i po drugie, oszczędności w kosztach. Najczęściej popełnianym błędem byłoby skupianie się tylko na oszczędnościach, bo nawet jeżeli na początku jest to możliwe, to przyjdzie taki moment, kiedy dalsze zaciskanie pasa jest niemożliwe i wiąże się ze spadkiem jakości dydaktyki czy badań, a to już dla uczelni równia pochyła. Wracając do oszczędności, będą one niezbędne w tych jednostkach, gdzie koszty przekroczą pozyskiwane przez jednostkę przychody. Należy pamiętać, że tylko sytuacja, w której wszystkie jednostki się bilansują, zapewni stabilną pozycję finansową uczelni.

– Co ze słabszymi jednostkami, które mają znacznie ograniczone możliwości pozyskiwania przychodów? Dają sobie radę?

– Chciałabym przypomnieć, że ustawa o finansach publicznych w sposób jednoznaczny definiuje sposób funkcjonowania jednostek tego sektora, do których należą uczelnie publiczne. Mam tu na myśli przepisy o kontroli zarządczej. Z tego punktu widzenia na uczelni nie powinno być jednostek „słabych”, cokolwiek by to nie znaczyło. Struktura organizacyjna uczelni powinna być dopasowana do aktualnie realizowanych przez nią zadań. Biorąc udział w tym projekcie od października ubiegłego roku, zdażyłam się już zorientować, że na Uniwersytecie Przyrodniczym tak właśnie jest. Inną kwestią jest identyfikacja zadań jednostek i przypisanie im adekwatnych do tych zadań źródeł finansowania. Dla lepszego zobrazowania powiem, że Studium Języków Obcych nie ma własnych przychodów, którymi może sfinansować swoje koszty, jest to jednostka typowo usługowa, świadcząca studentom zajęcia z języków obcych. Nie ma więc wątpliwości, że wydziały powinny pokryć koszty jej funkcjonowania w zależności od ilości zamawianych zajęć. Reforma systemu finansów powinna również zapewnić identyfikację kosztów każdej jednostki, ocenić ich racjonalność, a także wskazać źródła ich finansowania.

– Czy to jest odpowiedni moment, by decentralizować taki organizm, jakim jest szkoła wyższa? Nie wiemy jaki będzie ostateczny kształt nowej ustawy, która według wstępnych zapowiedzi ma być radykalna, w niektórych obszarach wręcz rewolucyjna.

– To prawda, że czeka nas zmiana ustawy. Życzymy sobie, aby wiązało się to z tak dużym zwiększeniem finansowania uczelni publicznych, że nie będziemy musieli się martwić o przyszłość. W żaden sposób nie zwalnia nas to z obowiązku wydatkowania środków publicznych w sposób oszczędny i – co bardziej istotne – efektywny, a to też jeden z celów naszej reformy. Wydaje się, że w obecnych realiach nie da się już zarządzać jednostką i podejmować trafnych decyzji w oderwaniu od finansów. Chciałabym zaznaczyć, że wbrew temu, co zazwyczaj mówi się na uczelniach o decentralizacji finansów, nie ma nic radykalnego we wdrażanym systemie. Pierwszego stycznia 2018 r. nie dokona się żadna rewolucja. Pod koniec października ubiegłego roku rozpoczęliśmy przygotowania do wdrożenia nowego systemu zarządzania finansami uczelni. Cykliczne spotkania, które odbywamy, wcześniej z prorektorami i dziekanami, a później z Komisją Rektorską, mają na celu raczej ewolucję. Nasze spotkania służą wypracowaniu najlepszych zasad wprowadzanej reformy, ale przy okazji uświadamiają uczestników w wielu kwestiach, np. jaki wpływ na wielkość dotacji podstawowej mają poszczególne składniki algorytmu, z jakimi problemami przyjdzie się zmierzyć dziekanom w kwestii kosztów, które generują ich wydziały, jak skutecznie wpływać na polepszenie wyniku. Taki sposób wdrażania nowego systemu ma zmienić sposób myślenia o finansach całej społeczności uczelnianej, a to wystarczy, by osiągnąć sukces.

– Wśród pracowników istnieje obawa, że nowa forma zarządzania spowoduje – w celu wspomnianej oszczędności – restrukturyzację zatrudnienia i nastąpią zwolnienia z pracy.

– Nie widzę nic złego w przeprowadzeniu restrukturyzacji zatrudnienia, większość uczelni publicznych cyklicznie, z różną częstotliwością ją przeprowadza i na pewno takim momentem jest reforma systemu finansów. Wynagrodzenia to 70–80% łącznych kosztów uczelni, mimo to trudno znaleźć na obecnym rynku pracy pracodawców gwarantujących taką stabilność zatrudnienia, jaką dają uczelnie publiczne. Zazwyczaj restrukturyzacja zatrudnienia na uczelniach nie wiąże się z wręczaniem pracownikom wypowiedzeń. Uniwersytet tworzą ludzie. Chcielibyśmy raczej doprowadzić do sytuacji, w której każdy pracownik identyfikuje się z własnym wydziałem jako miejscem pracy, a tym samym na miarę swoich możliwości realizuje założenia reformy finansów, czy to pozyskując granty, czy chociażby „wylączając światła za studentami”. Zasady nowego systemu będą tak opracowane, aby wydziały, które nie bilansują swoich kosztów z pozyskiwanych przychodów, miały czas na podjęcie działań skupionych na pozyskaniu większych przychodów oraz zmniejszeniu kosztów funkcjonowania, np. wygaszając etaty po odejściu pracowników na emeryturę. Zwolnień pracowników dokonują uczelnie, które nie mają innych możliwości poprawy wyniku, a objęte są przez MNiSW programem naprawczym. Mają wówczas za ledwie trzy lata na zrównoważenie swoich kosztów przychodami. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu za ostatnie pięć lat nie wypracował wyniku ujemnego, stąd na razie nie ma zagrożenia programem naprawczym. Nie oznacza to, że może spać spokojnie. Koszty funkcjonowania uczelni z roku na rok rosą w tempie szybszym niż przychody i ten trend należy odwrócić. To również jeden z celów reformy: nie dopuścić do zagrożenia programem naprawczym.

Rozmawiał Jerzy Lorych

Zacieśnia się nasza współpraca z chińskimi uczelniami rolniczymi

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu podpisał memorandum o współpracy z kolejną uczelnią Chińskiej Republiki Ludowej, mającą podobny do naszego profil kształcenia i badań naukowych. Dnia 19 lipca gościliśmy pięcioosobową delegację profesorów z Henan Agricultural University. Celem wizyty naukowców z Chin było nawiązanie bliższych kontaktów z naszą uczelnią w tworzeniu wspólnych programów badawczych oraz wzajemna wymiana naukowców i studentów. Współpraca ma się koncentrować głównie na badaniach i szkoleniach oraz innowacjach technologicznych w dziedzinie nauk przyrodniczych. Henan Agricultural University to uczelnia z ponad stuletnią historią, administrowana przez prowincję Henan z siedzibą w Zhengzhan (w południowo-centralnej części Chin, na południe od Żółtej Rzeki). Jest to prowincja typowo rolnicza, gdzie dominuje uprawa pszenicy (25% krajowej produkcji) i kukurydzy (10%).

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu jest kolejnym ośrodkiem naukowym na świecie (po USA, Kanadzie, Australii, Japonii, Wielkiej Brytanii i Holandii), z którym ta chińska uczelnia rolnicza zamierza współpracować. Memorandum podpisali: JM rektor UPP, prof. dr hab. Jan Pikul, a ze strony chińskiej prorektor Henan Agricultural University, prof. Tan Jinfaang.

W godzinach porannych, przed podpisaniem dokumentu, odbyły się rozmowy uściślające przyszłą współpracę obu uczelni. Prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, prof. dr

hab. Krzysztof Szoszkiewicz, zapoznał gości ze strukturą organizacyjną uczelni i ze specyfiką prowadzonych badań naukowych. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele kierownictw wydziałów.

rzecznik prasowy UPP

Fot. Jerzy Lorych

Memorandum podpisali: JM rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr hab. Jan Pikul oraz prorektor Henan Agricultural University, prof. Tan Jinfaang

Fundacja Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Siedziba: ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań

NIP: 7811874400

Regon: 630287933

KRS: 000020962

Konto bankowe:

PKO BP II Oddział w Poznaniu: 61 1020 4027 0000 1002 0973 5319

Tel. 061 846 67 52

e-mail: fundacja@up.poznan.pl

Prezes Zarządu: prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak

Porozumienie o współpracy między Wydziałem Leśnym UPP a Instytutem Badawczym Leśnictwa

W dniu 1 czerwca w siedzibie Instytutu Badawczego Leśnictwa w Sękocinie Starym dyrektor Instytutu, dr hab. Janusz Czerepko i dziekan Wydziału Leśnego UPP, prof. dr hab. Piotr Łakomy, podpisali porozumienie o współpracy między jednostkami. Dotyczy ono wspólnych realizacji przedsięwzięć naukowych i dydaktycznych. Instytut Badawczy Leśnictwa zapewni m.in. możliwość odbywania staży naukowych czy praktyk studenckich w jego zakładach i laboratoriach oraz udział w gromadzeniu danych niezbędnych do realizacji prac inżynierskich i magisterskich. Pracownicy IBL podejmą

się także realizacji zajęć fakultatywnych i seminaryjnych dla studentów WL UPP, z kolei pracownicy Wydziału będą mogli uczestniczyć w organizowanych przez IBL zajęciach dotyczących edukacji leśnej. Strony będą informować się wzajemnie o organizowanych przez siebie otwartych konferencjach, seminariach czy odczytach, a także o możliwości realizacji wspólnych projektów naukowych. Na podstawie odrębnych umów będą także przygotowywać wspólne projekty.

Jolanta Węgiel

Fot. archiwum Jolanty Węgiel

Porozumienie podpisali dyrektor Instytutu Badawczego Leśnictwa w Sękocinie Starym, dr hab. Janusz Czerepko (od prawej), oraz dziekan Wydziału Leśnego UPP, prof. dr hab. Piotr Łakomy

Te co skaczą i fruważą... czasem nas nie zachwycają?

Zwierzęta, często podziwiane przez człowieka i niezbędne dla funkcjonowania układów ekologicznych, mogą niekiedy stanowić element konfliktowy. Konkurują z nami – ludźmi – m.in. o pożywienie, przestrzeń czy schronienie. Znamy je z licznych podręczników traktujących o szkodnikach upraw, ogrodów, produktów spożywczych itp. Jednak gdybyśmy chcieli w jednym miejscu znaleźć informacje o zwierzętach, których obecność w mieście nas niepokoi, irytuje lub którym szkodzimy naszym brakiem rozważności, to okaże się, że jest to zadanie trudne. A raczej: było, gdyż na przełomie 2016 i 2017 r. opublikowano kolejny podręcznik wypełniający tę lukę na rynku wydawnictw przyrodniczych, zatytułowany *Zwierzęta konfliktowe w miastach*. Autorami książki są osoby doświadczone w kwestii fauny miast: mgr Krzysztof Dudek (Instytut Zoologii UPP), prof. dr hab. Leszek Jerzak (Uniwersytet Zielonogórski) i prof. dr hab. Piotr Tryjanowski (Instytut Zoologii UPP). Publikacja została wydana przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim we współpracy z Ligą Ochrony Przyrody oraz przy dofinansowaniu ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze.

W podręczniku zawarto wiedzę na temat dzikich zwierząt żyjących w polskich miastach i, co ważne, sposobów rozwiązywania problemów z nimi. Autorzy na 229 stronach książki opisują najczęściej spotykane gatunki bezkręgowców i kręgowców, a także podają powody, dla których przenikają one do ludzkich osiedli. Dzięki takiemu podejściu do tematu książka staje się użytecznym poradnikiem, godnym polecenia szczególnie służbom miejskim, mieszkańcom miast oraz studentom kierunków przyrodniczych. Podręcznik napisano przystępnym językiem i z dbałością o styl, co sprawia, że czyta się go z przyjemnością.

Tekst uzupełniają liczne fotografie, którym towarzyszą ilustracje wykonane przez Roberta Jurgę. Niewątpliwym atutem jest również to, że książka jest bezpłatna. Wersję papierową można uzyskać w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony

Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, a elektroniczną pobrać ze strony internetowej:

http://gorzow.rdos.gov.pl/files/artykuly/14049/RDOS_Gorzow_publicacja_zwierzeta_konfliktowe.pdf

dr inż. Paweł Sienkiewicz

Katedra Entomologii i Ochrony Środowiska WOAK UPP

sekretarz generalny Polskiego Towarzystwa Entomologicznego

Skan: archiwum Krzysztofa Dudka

Najnowsza publikacja mgr. Krzysztofa Dudka oraz profesorów Leszka Jerzewskiego i Piotra Tryjanowskiego

Zapowiedzi konferencji naukowych

14 września 2017 r. – Międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Zrównoważony rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich”. Organizator: Katedra Ekonomii WES UPP.

25–29 września 2017 r. – Międzynarodowa konferencja MatTriad, której głównym tematem będzie algebra liniowa i jej zastosowanie. Konferencja (spotkania odbywają się co trzy lata) wspierana jest przez Międzynarodowe Centrum Banacha Instytutu PAN oraz Wydział Matematyki i Informatyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Organizator: prof. dr hab. Augustyn Markiewicz wraz z zespołem Katedry Metod Matematycznych UPP. Miejsce obrad: Będlewo.

20 listopada 2017 r. – Konferencja z cyklu „Transfer wiedzy w dziedzinie zrównoważonego wykorzystania energii” pt. „Energia odnawialna w Wielkopolsce – inicjatywy lokalne, klastry, praktyka”. Organizatorami konferencji są Samorząd Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolska Agencja Zarządzania Energią oraz Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu. Miejsce obrad: sala sesyjna Urzędu Marszałkowskiego.

rzecznik prasowy UPP

Pierwsze seminarium pracowników i doktorantów Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu

W czwartek, 22 czerwca 2017 r., w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym w Zielonce odbyło się pierwsze Seminarium Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu dla pracowników, doktorantów oraz zaproszonych gości, zorganizowane pod patronatem dziekan, dr hab. Bożeny Danyluk. Wśród zaproszonych uczestników znaleźli się emerytowani pracownicy, którzy zaskoczyli „młodzież” liczebnością i godną naśladowania pogodą ducha. Seminarium miało wymiar naukowy, ale przede wszystkim sprzyjało spotkaniom, rozmowom i wspólnemu biesiadowaniu – było to święto Wydziału.

Program naukowy został zaplanowany od godz. 10.00. Na dziedzińcu Ośrodka Naukowo-Dydaktycznego w Zielonce przybyłych powitała dziekan i zaprosiła do sali konferencyjnej, w której odbyły się wykłady. Pierwsza wystąpiła dr hab. Katarzyna Waszkowiak z Katedry Technologii Żywności Człowieka, która w wykładzie zatytułowanym „Siemię lniane – tradycyjny surowiec w nowej odsłonie” uświadomiła słuchaczom, jak wszechstronne właściwości prozdrowotne ma siemię lniane i jakie korzyści może mieć jego stosowanie. Następnie dr Katarzyna Leja, reprezentująca Katedrę Biotechnologii i Mikrobiologii Żywności, w wykładzie „Charakterystyka metaboliczna *Clostridium bifermentans*” omówiła cechy fizjologiczne i biochemiczne bakterii *Clostridium bifermentans* i podkreśliła praktyczne ich wykorzystanie. Ostatni wykład, zatytułowany „Charakterystyka i oczekiwania współczesnego konsumenta”, wygłosił dr Ryszard Kowalski z Instytutu Technologii Mięsa, który w bardzo ciekawy, humorystyczny

sposób opowiedział o zmieniających się oczekiwaniach konsumentów w odniesieniu do wyrobów mięsnych. Zgodnie z konwencją spotkania wszystkie wykłady miały charakter popularnonaukowy i zostały wysłuchane przez szacowne, wymagające audytorium z uwagą oraz wielkim zainteresowaniem. Dyskusja przeniosła się wraz uczestnikami do części rekreacyjnej, gdzie do godziny 15.00 odbywał się piknik. Mieliśmy okazję spróbować specjałów z grilla i swojskich przysmaków na zimno, takich jak chleb ze smalcem czy kiszony ogórek. Tu podczas swobodnej atmosfery, na łonie natury, można się było bliżej poznać i porozmawiać na tematy związane nie tylko z pracą. Przy drewnianych stolikach dyskutowali początkujący i doświadczeni pracownicy, dzieląc się swoimi spostrzeżeniami.

Z całą pewnością taka forma spotkań dla pracowników i doktorantów Wydziału wpływa pozytywnie na integrację, na co dzień bowiem jesteśmy zabiegani i zajęci tuzinem spraw. Często mijamy się na korytarzu, nie rozpoznając wzajemnie; teraz było inaczej. Mogliśmy spotkać koleżanki i kolegów, ale także naszych seniorów, był czas na rozmowę, nikt się nie spieszył... Będziemy więc ten dzień – 22 czerwca – mile wspominać i z niecierpliwością czekać na kolejne podobne wydarzenie, by móc ponownie zasiąść razem do dużego stołu, zjeść posiłek i powspominać stare dzieje.

mgr Marta Burzyńska
dr hab. Dorota Piasecka-Kwiatkowska

Fot. Dominik Kmiecik

Uczestnicy seminarium w sali konferencyjnej ośrodka w Zielonce

Pierwszy spacer z Augustem – spotkanie pod jońskimi kolumnami

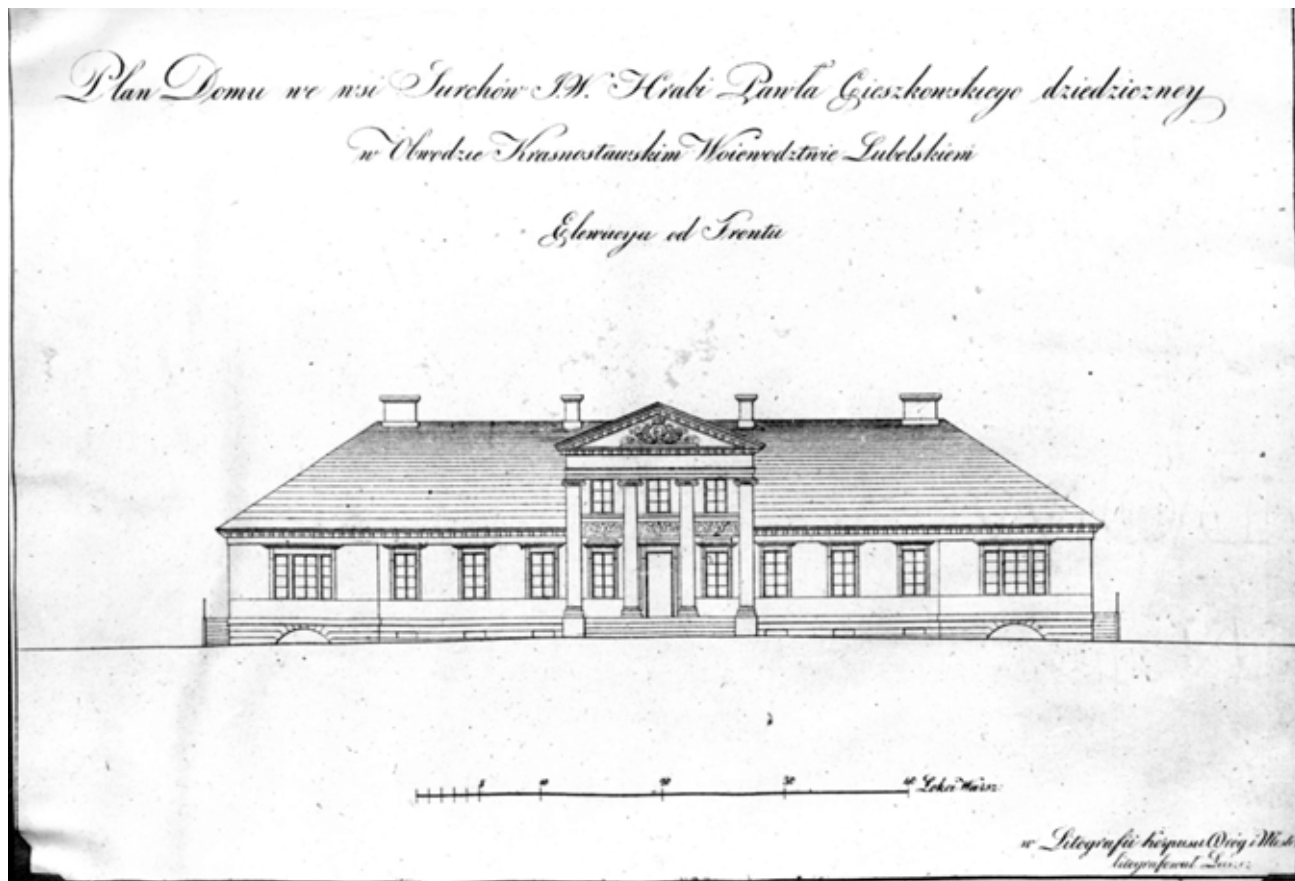
Z Augustem Cieszkowskim związana jest całkiem pokaźna ilość miejsc, faktów, wydarzeń, publikacji i tajemnic. To inspiruje do rozważań i podążania śladami przeszłości. Okazji do spacerów z Augustem jest na tyle dużo i zapowiadają się tak niezwykle, że krok po kroku powstać z nich może całkiem długa opowieść. Niełatwo ją będzie przełożyć na papier, ale to i tak najkrótsza droga, by Augusta poznać i zrozumieć. Nasza przechadzka odbędzie się więc etapami i niespiesznie. Każdy zdąży na spotkanie.

Na pierwszy spacer, wbrew pozorom, nie musimy wyruszać do starożytnej Grecji, lecz do Surhowa znajdującego się w gminie Kraśniczyn. Tam właśnie jest miejsce z charakterystycznymi kolumnami, jakby wprost przeniesionymi ze starożytności do Polski.

Pod koniec XVIII w. Surhów należał do Augusta Kickiego – sekretarza królewskiego, posła i starosty krasnostawskiego. Majątek obejmował też folwark Augustówkę i Dzierzawę. Tymczasem na surhowskim wzgórzu stoi po dziś dzień pałac Cieszkowskich, a nie Kickich. Zmiana właściciela odbyła się w sposób najbardziej oczywisty z możliwych: Zofia, córka Augusta Kickiego, wniosła tę część majątku rodziców w posagu mężowi Pawłowi Cieszkowskiemu. W intercyzie szczegóło-

wo wyliczono, że w skład przejmowanych dóbr surhowskich wchodziły wsie: Surhów, Majdan Surhowski, Franciszkowice (czyli współczesny Franciszków) oraz folwarki i stosowna wyprawa. Wiadomo, że umowę spisano 20 października 1813 r. Prace budowlane musiano rozpocząć niemal równocześnie ze złożeniem podpisów, gdyż pałac powstawał w latach 1813–1819. Paweł Cieszkowski był nie tylko posłem na sejm z powiatu krasnostawskiego, ale też znanym hodowcą koni i bardzo dobrym gospodarzem. Oprócz pałacu za jego czasów na terenie majątku wybudowano gorzelnię, wiele budynków gospodarczych, m.in. kuźnię, stolarnię, piętrowy spichlerz (dziś już nieistniejący) z charakterystycznymi czterema kolumnami przed wejściem.

Zapewne w zamyśle młodych właścicieli pałac miał być główną siedzibą rodziny. Na przeszkodzie stanęła wczesna śmierć Zofii. Osierociła czteroletniego Augusta i została pochowana z dala od ojczyzny, we florenckiej bazylice Santa Croce. Surhowski majątek trafił do Augusta Cieszkowskiego w latach 30. XIX w. Nowy właściciel do pałacu zawitał na krótko już jako dorosły mężczyzna – po 1837 r. lub na początku lat 40. Prowadził tu swoją pracę naukową, m.in. korespondował z filozofem Karolem Micheletem z Berlina. Planował też dalszą

Elewacja frontowa pałacu Cieszkowskich w Surhowie: litografia z 1836 r.

Wieści o naszym patronie

Fot. ze zbiorów Jadwigi Błażejewicz

Dawny spichlerz w majątku Surhów, dziś nieistniejący

rozbudowę gospodarstwa, założenie cukrowni i plantacji morwy. Najwyraźniej chciał się tu osiedlić. Na przeszkodzie stanęły carskie władze: Cieszkowskiemu groziło aresztowanie za działalność patriotyczną. Dlatego zmuszony był wyjechać i osiedlić się w Wierzenicy w Wielkim Księstwie Poznańskim. Surhowski pałac przeszedł zaś w ręce dzierżawców. W 1880 r. – kilkanaście lat przed śmiercią Augusta – majątek nadal stanowiły folwarki Surhów, Augustówka i Dzierżawka, o łącznej powierzchni 2967 mórg (czyli ok. 1500 ha)¹. Na jego terenie znajdowało się w sumie 13 murowanych i 11 drewnianych budynków. Po śmierci Augusta Cieszkowskiego w 1894 r. dzierżawę objął Feliks Dionizy Szczypiorski i jego syn Wacław. Mieszkali jednak nie w pałacu, ale w „rządówce” – aż do początku lat 20. XX w. W tym czasie gospodarstwo się rozwijało. W 1906 r. wybudowano tu nową gorzelnię i wąskotorową kolej konną, która prowadziła do linii kolejowej. Podczas pierwszej wojny światowej pałac został znacznie zniszczony. Przez Surhów przewinął się niejeden oddział wojska, Kozacy spalili młyn oraz folwarki w Augustówce i Dzierżawce. W 1916 r. przyjechał tu syn Augusta Cieszkowskiego (August junior), by zapoznać się ze stanem posiadłości. Ostatecznie w 1920 r. majątek objął w dzierżawę Zygmunt Skolimowski. Gospodarował tu również po bezpo-

średniej śmierci właściciela aż do roku 1944. Do tego czasu w pałacu mieszkała Jadwiga ze Skolimowskich Błażejewiczowa, która przekazała potomnym liczne fotografie i fakty dotyczące tego miejsca z lat jego świetności. To w czasach ponownego rozkwitu gospodarstwa w 1924 r.

odbudowano stadninę, kontynuując tradycję zapoczątkowaną przez Pawła Cieszkowskiego sto lat temu. Hodowano konie pełnej krwi angielskiej i przygotowywano je do wyścigów, które odbywały się we Lwowie i Lublinie. W 1929 r. powierzchnia dóbr wynosiła prawie 1574 morgi². Państwo Skolimowscy w okresie międzywojennym odnowili swoją siedzibę, niestety kolejna wojna przyniosła nowe zniszczenia w pałacu i pozostałej części majątku. Po jej zakończeniu na krótko pałac stał się magazynem na zboże. W wyniku reformy rolnej ziemię rozparcelowano, pozostawiając jedynie 15 ha, sama zaś posiadłość przeszła na Skarb Państwa. Założono w niej Szkoleniowy Zakład dla Ociemniałych, a po przeniesieniu zakładu do Wielkopolski (sic!) Państwowy Zakład Specjalny dla Nieuleczalnie Chorych. Przeprowadzono też konieczne remonty, by dostosować budynek do nowych funkcji, np. w połowie lat 80. założono centralne ogrzewanie. W 1992 r. jednostka zmieniła nazwę i nosi ją do dziś: Dom Pomocy Społecznej w Surhowie. W pałacu znajdują się pomieszczenia administracji i sale zajęciowe dla pensjonariuszy. Sypialnie przeniesiono do nowych zabudowań, które powstały w latach 2000–2007. Pałac można zwiedzić po uprzednim umówieniu wizyty z dyrekcją placówki. Nie jest w idealnym stanie po latach użytkowania, ale obecnie prowadzone są renowacje wnętrz. To nadal bardzo ciekawe miejsce pod względem architektonicznym, wpisane do rejestru zabytków.

Na teren dawnej posiadłości Augusta Cieszkowskiego wjeżdża się od strony asfaltowej dziś jezdni. Przed okazałym budynkiem znajdował się niegdyś kolisty trawnik z niskimi

¹ Wiesław Tarnas: *Krańcizyn – dzieje gminy i okolic*, Lublin 2006, s. 159.

² Tamże.

kwiatami wokół. Otaczała go droga, którą można było podjechać do samego wejścia. Dziś jest podobnie. Pałac wręcz zaprasza, by podejść bliżej, znajduje się na wzgórzu nad łąkami, między starymi drzewami, które są pozostałością dawnego parku zajmującego ponad 6 ha. Przed paroma laty szacowano, że drzew jest kilkaset, w tym pomniki przyrody, ponad stuletnie lipy, dęby, jawory, olsze, topole i graby. Zgodnie z założeniami dziewiętnastowiecznych projektantów park łączył się z krajobrazem otaczającym posiadłość, a na jego terenie znajdowały się dwa stawy. Drzewostan jak dawniej otacza pałac głównie od strony południowej i tam styka się z naturalnym kompleksem leśnym. Od północy otwiera się na dolinę rzeki Wojsławki – niegdyś spiętrzony na poziomie dzisiejszej drogi wiodącej od strony kościoła i zakręcającej pod górę w kierunku szosy Krasnystaw–Kraśniczyn. Woda rozlana na łąki tworzyła duży staw, widoczny jeszcze na przedwojennym zdjęciu.

Pałac zbudowano z cegły, ma kształt wydłużonego prostokąta, jest parterowy, został posadowiony na wysokich piwnicach. Przykrywa go czterospadowy dach, dawniej kryty gontem, a pod koniec lat 60. XX w. miedzianą blachą. Poniżej dachu cały budynek otacza gzyms konsolkowy (złożony z wielu mniejszych elementów), który miał zdobić i chronić mury przed wodą spływającą z dachu. Ściany zewnętrzne od początku były otylkowane, jasne i gładkie (dziś niestety z ubytkami). Najstarsze znane wizerunki tego budynku pochodzą z roku 1836. Widać na nich ówczesny zarys elewacji frontowej i ogrodowej. Pałac jest w pełni rozpoznawalny, gdyż w jego klasycystycznej bryle niemal nic się nie zmieniło. Nadal pośrodku wznosi się ozdobny portyk³ i część piętrowa pałacu. Główne wejście okalają dwie wolnostojące i dwie przyścienne kolumny jońskie (z charakterystyczną dla tego stylu głowicą ozdobioną wolutami, czyli spiralami). Dziś nie ma już oryginalnego zwieńczenia portyku: trójkątny fronton⁴ na samej górze wypełniały ozdobne rogi obfitości i tarcza herbowa z koroną, czyli dekoracje rzeźbiarskie zwane sztukateriami⁵. Widniały one również wewnątrz portyku między oknami parteru i pierwszego piętra. Przypuszcza się, że w drugiej połowie XIX w. (lub jeszcze później) podczas remontu usunięto sztukaterie z frontowej fasady oraz zwężono lub skrócono niektóre okna. Nadal mają one jednak oryginalną oprawę z naczółkami. Przy dwóch oknach od strony ogrodu znajdują się przyścienne kolumnienki doryckie – nieco masywniejsze i prostsze w formie, ale niemal tak ładne jak jońskie. Południowa fasada budynku zwraca uwagę dwiema środkowymi kondygnacjami potrójnych drzwi – okien zwanych po francusku *porte-fenêtre*, które dziś określilibyśmy po prostu jako drzwi balkonowe. Na samej górze znajduje się zwieńczenie w postaci gładkiej attyki bez zdobień. Właśnie po tej stronie budynku istnieje do dziś taras, w przeszłości ozdobiony wazami z kamienia.

Widok ozdobnych kolumn o greckim rodowodzie mógłby skłonić do pójścia w stronę rozważań... filozoficznych. W końcu gdy dawny właściciel i gospodarz doktoryzował się w 1838 r. na Uniwersytecie w Heidelbergu, jego praca nosiła tytuł „Rzecz o filozofii jońskiej jako wstęp do historii filozofii”.

³ Portyk – przedsionek osłonięty dachem o konstrukcji wspartej na kolumnach, tworzy otwarte wnętrze.

⁴ Fronton – przyczołek, trójkątny szczyt budowli.

⁵ Sztukaterie – dekoracja ścienna wykonana z gipsu, cementu lub ze stiuku (masy złożonej m.in. z gipsu i pyłu marmurowego).

Dzieje pałacu i jego mieszkańców faktycznie dowodzą tezy jońskiego filozofa Heraklita, że nic nie stoi w miejscu, wszystko płynie (*panta rhei*). A jednak na kolejną przechadzkę nie wybierzemy się aż w tak odległe rejony. Zmienimy tylko perspektywę i przyjrzymy się uważnie wnętrzu pałacu – zwłaszcza ścianom i sklepieniom. Trafimy do zupełnie innego malowanego świata.

Monika Nagowska
nauczyciel i bibliotekarz z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Augusta Cieszkowskiego w Siennicy Różanej

Bibliografia:

Roman Aftanazy: *Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej*, t. 6: *Województwo bełskie, Ziemia Chełmska województwa ruskiego*, Wrocław 1995

Henryk Błachnio, Ewa Jarosława Buczyńska, Włodzimierz Buczyński: *Hr. August Cieszkowski*, Swarzędz 2014

Stanisław Malepszak: *Żabikowo – dzieje wsi i fundacji Augusta Cieszkowskiego*, Luboń 1999

Wiesław Tarnas: *Kraśniczyn – dzieje gminy i okolic*, Lublin 2006

Pierwodruk artykułu ukazał się w 2016 r. w 41. numerze czasopisma społeczno-kulturalnego „Ziarno” wydawanego przez Centrum Kultury w Siennicy Różanej (przyp. red.).

Więcej informacji i zdjęć dotyczących Surhowa Cieszkowskich znajdą Czytelnicy w dwudziestym czwartym numerze specjalnym „Więści Akademickich”, wydanym jesienią 2014 r. z okazji obchodów dwusetnej rocznicy urodzin patrona naszej uczelni (przyp. red.).

Fot. Monika Nagowska

Okno pałacowe od strony ogrodu ozdobione kolumnami w stylu doryckim

„Szczegółowcy” w Starej Suchej na Podlasiu

W dniach 25–27 czerwca odbył się tradycyjny coroczny zjazd przedstawicieli katedr o podobnym profilu naukowym i dydaktycznym, obejmującym problematykę uprawy roślin rolniczych. W dzisiejszej strukturze organizacyjnej tworzą je Katedry nie tylko Szczegółowej Uprawy Roślin, ale i Agronomii, Agrotechnologii czy Produkcji Roślinnej, a ich pracowników powszechnie nazywa się „szczegółowcami”.

Organizatorem tegorocznego zjazdu była Katedra Agrotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach. Uczestniczyli w nim przedstawiciele wszystkich polskich uczelni o profilu przyrodniczo-rolniczym, w tym również ośmioosobowa delegacja z Katedry Agronomii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, na czele z kierownikiem Katedry, profesorem Wiesławem Koziałą. Również ja na zaproszenie gospodarzy odpowiedziałem i miałem zaszczyt oraz przyjemność uczestniczyć w tym spotkaniu.

Zjazd odbył się w uroczym „Ziołowym Zakątku” w Korycinach, w miejscowym gospodarstwie agroturystycznym. W pierwszej części spotkania zaprezentowano tematykę

badawczą oraz dydaktyczną wszystkich katedr. W ramach zorganizowanego warsztatu edukacyjnego pt. „Dary natury w praktyce” przedstawiono bogaty zbiór ziół, omówiono ich walory lecznicze oraz sposoby pozyskiwania i wykorzystania we współczesnym cywilizowanym świecie. Wielką atrakcją dla uczestników zjazdu była możliwość zwiedzenia światowej sławy zielarskiego ogrodu botanicznego w Korycinach – Podlaskiego Ogrodu Ziołowego, który zajmuje powierzchnię ponad 15 ha i posiada urządzenia umożliwiające uprawę wielu rzadkich roślin z niemal wszystkich kontynentów.

Na zakończenie organizatorzy wszystkim uczestnikom zjazdu, zwłaszcza nam, poznaniakom, sprawili wielką niespodziankę, umożliwiając zwiedzenie rodzinnego dworku patrona naszego uniwersytetu, hrabiego Augusta Cieszkowskiego, w Starej Suchej. Dla wielu był to pierwszy kontakt z tą niezwykłą postacią oraz jej związkami z Wielkopolską i naszym poznańskim Uniwersytetem Przyrodniczym.

prof. dr hab., dr h.c. muti Andrzej Dubas

Fot. Jerzy Szukala

Profesor dr hab. Andrzej Dubas (z prawej) podczas spotkania w dawnym dworze Cieszkowskich w Suchej; obok niego pracownicy Instytutu Agronomii Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach oraz dyrektor Instytutu, prof. dr hab. Barbara Gąsiorowska (pierwsza od lewej)

Profesor Ryszard Biehler – postać pamięci przywrócona

Profesor Ryszard Biehler miał znaczący wpływ na rozwój leśnictwa w odradzającej się po pierwszej wojnie światowej Polsce. Już to, że był pierwszym dziekanem Wydziału Leśnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, przemawia za tym, aby przypomnieć tę nieco zapomnianą postać. Bezpośrednim przyczynkiem skłaniającym autorów do przypomnienia osoby prof. Biehlera jest fakt niedawnego odnalezienia miejsca jego pochówku. Szczegółowe informacje na temat historii poszukiwań grobu prof. Ryszarda Biehlera zostaną opublikowane w numerze czerwcowym „Przeglądu Leśniczego” oraz wrześniowo-październikowym „Więści Akademickich”.

Okres nauki

Ryszard Biehler urodził się 4 października 1878 r. w Bowsku (Kurlandia), na terenie dzisiejszej Łotwy. Miejsce urodzenia związane było z pracą jego ojca – również Ryszarda, który był wybitnym polskim lekarzem (w Kurlandii żył przez 30 lat – od 1877 do 1906 r. i pełnił wiele funkcji społecznych, był m.in. wiceprezydentem Bowska oraz lekarzem powiatowym).

Ryszard Biehler (syn) złożył egzamin dojrzałości w 1899 r. w gimnazjum klasycznym w Mitawie (Łotwa). Następnie odbył praktykę leśną w Nadleśnictwie Gahrenberg Akademii Leśnej Hannover-Münden w Prusach. Po jej zakończeniu podjął studia na Wydziale Leśnym Uniwersytetu w Giessen. W grudniu 1903 r. zdał państwowy egzamin dyplomowy, a w styczniu 1904 r. otrzymał tytuł doktora filozofii ze stopniem „magna cum laude” (z wielką pochwałą).

Kariera zawodowa

Po uzyskaniu pełnego wykształcenia leśnego od 1 marca 1904 r. objął posadę inspektora lasów w Ordynacji Radziwiłłów w Nieświeżu. W październiku tego roku otrzymał nostryfikację dyplomu i został zaliczony do Korpusu Państwowych Nadleśniczych w Rosji. W latach 1906–1908 dokonywał rewizji urzędowania gospodarstw leśnych w dobrach Białocerkiewskich hr. M. Branickiej na Ukrainie. W maju 1908 r. został powołany przez Zarząd Politechniki Ryskiej na asystenta w Katedrze Ogólnego Leśnictwa i rozpoczął pracę naukową, pełniąc jednocześnie obowiązki zarządcy nadleśnictwa naukowo-doświadczalnego. Następnie od września 1911 r. do marca 1915 r. zajmował stanowisko nadleśniczego Państwowego Nadleśnictwa Naukowo-Doświadczalnego Grikken w ziemi Kurlandzkiej. Kierowanie nadleśnictwem godził do sierpnia 1918 r. z obowiązkami docenta leśnictwa na Politechnice Ryskiej.

W sierpniu 1918 r. przybył do Warszawy, rodzinnego miasta ojca, gdzie został powołany na dyrektora Wyższych Kursów Leśnych Wolnej Wszechnicy Polskiej. Dekretem Naczelnika Państwa z 13 marca 1919 r. został mianowany profesorem zwyczajnym leśnictwa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, z zaliczeniem służby od 1 października 1918 r. Zorganizował Wydział Leśny i był jego pierwszym dziekanem.

Profesor Ryszard Biehler (1878–1945)

Fot. 5 x archiwum Koła Leśników WL UPP

Z nieznanych przyczyn 1 października 1921 r. opuścił Warszawę i przyjął posadę inspektora lasów państwowych byłej Litwy Środkowej, a następnie Zarządu Okręgowego Lasów Państwowych w Wilnie. Dwa lata później, na podstawie dekretu Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 19 marca 1923 r., został mianowany inspektorem w Gdańskiej Dyrekcji Lasów Państwowych.

Okres pracy na Uniwersytecie Poznańskim 1924–1939

Po ponad roku pracy w administracji leśnej 1 października 1924 r. objął funkcję zastępcy profesora Katedry Szczegółowej Uprawy Roślin na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego. Następnie 25 października tegoż roku postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej został mianowany profesorem zwyczajnym szczegółowej uprawy roślin (dekret Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 17 listopada 1924 r., Nr IV 11631/24). W tym samym roku został powołany na stanowisko kierownika Katedry Hodowli Lasu, które pełnił aż do wybuchu wojny. Od roku akademickiego 1924/1925 prowadził wykłady, ćwiczenia i seminaria, również z zarządzania lasu. Profesor Biehler nakreślił kierunki prac katedry odpowiadające ówczesnym potrzebom. Do najważniejszych zaliczył: odnowienie sosny i dębu za pomocą cięć

Tropem zapomnianych profesorów

Profesor Ryszard Biehler (w środku w ciemnym płaszczu i kapeluszu) w otoczeniu studentów przed budynkiem Katedry Hodowli Lasu Uniwersytetu Poznańskiego (około 1930 r.)

częściowych, zalesianie terenów, na których drzewostany zostały zniszczone przez sówkę choinówkę, zalesianie halizn powojennych i nieużytków, badania nad wzrostem drzew „zagranicznych”, wprowadzanie podszytów w drzewostanach sosnowych i dębowych oraz doświadczenia w szkółkach dotyczące siewu i hodowli siewek.

Zgodnie z przyjętymi założeniami zespół kierowany przez profesora skrupulatnie realizował te trudne zadania. Przez dziewięć lat założono 500 powierzchni próbnych w drzewostanach sosnowych, dębowych, jodłowych i świerkowych, opracowano 24 projekty zalesień terenów zniszczonych przez działania wojenne i owady, założono 34 powierzchnie doświadczalne (celem badania wzrostu sosny na haliznach) w Nadleśnictwie Trockim na Wileńszczyźnie oraz opracowano projekt zalesień nieużytków Olkusza i Pustyni Błędow-

Wycieczka Koła Leśników do Białowieży (rok 1935); profesor stoi oparty o drzewo

skiej. Ponadto odnowiono i pomierzono powierzchnie doświadczalne drzew obcego pochodzenia założone w 1879 r. przez prof. Schwappacha w Nadleśnictwach Zielonka i Kąty, a także założono 28 nowych powierzchni w Wielkopolsce i 12 na kresach północno-wschodnich. W ramach badań wpływu podszytów na wzrost drzewostanów sosnowych i dębowych założono kilkadziesiąt powierzchni porównawczych w Nadleśnictwie Chylonia na Pomorzu, w Nadleśnictwie Zielonka i w lasach krotoszyńskich. Poza głównym nurtem badań dodatkowo w Nadleśnictwie Zielonka założono osiem powierzchni doświadczalnych celem zbadania wpływu więźby na rozwój młodników sosnowych – jako uzupełnienie doświadczeń zapoczątkowanych przez prof. Schwappacha. Również w Zielonce założono 29 doświadczeń nad porównaniem ras klimatycznych w Polsce, gdzie 18 z nich ma charakter czysto porównawczy, a na dwóch porównywany jest wzrost sosny lokalnej i sosny z Supraśla na różnych siedliskach. Wiele z zapoczątkowanych przez profesora Biehlera kierunków badawczych jest do dzisiaj kontynuowanych w Katedrze Hodowli Lasu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

W pierwszych latach swojej działalności naukowej profesor skupił się na wydaniu odpowiedniego podręcznika akademickiego z hodowli lasu. Ukazał się on w dwóch tomach, pierwszy z nich zawierał część ogólną (1922), a drugi szczegółową (1923). W 1927 r. ukazał się *Dodatek i uzupełnienia do podręcznika Hodowli lasu* (1927). Profesor opublikował kilka artykułów na temat uprawy lasu w dziale naukowym wileńskiego „Kalendarza Leśnego Informacyjnego”: *Wierzyby koszykarskie i ich hodowla, Pielęgnowanie lasu, Nieco o hodowli sosny pospolitej, Piaski zwiewne i ich zalesianie oraz Las a dobro narodu*, przygotował też kilka opracowań dotyczących hodowli zwierzyny i ptactwa łownego do trzeciego tomu dzieła zbiorowego *Hodowla zwierzyny* (1928). W 1933 r. na XIV Zjeździe Lekarzy i Przyrodników Polskich w sekcji leśnej wygłosił referat pt. „Dotychczasowe wyniki hodowli zagranicznych gatunków drzew w Wielkopolsce i na Kresach północno-wschodnich”. W 1929 r. przeprowadził czterodniowy kurs zorganizowany przez Zarząd Rezydencji Prezydenta Rzeczypospolitej w Spale, dotyczący racjonalnej hodowli zwierzyny w odniesieniu do hodowli lasu. O jego pozycji jako profesora leśnictwa świadczy fakt, że w 1926 r. reprezentował polskie leśnictwo na Międzynarodowym Kongresie Leśnym w Rzymie, gdzie wygłosił referat pt. „Zasady zalesień dużych powierzchni”, wydrukowany w materiałach Kongresu.

Warto podkreślić zasługi prof. Biehlera w kształceniu kadr naukowych. Pod Jego kierunkiem powstało pięć prac doktorskich, w tym m.in. tak znanych w przyszłości profesorów, jak Leon Mroczkiewicz, Stanisław Tyszkiewicz i Tadeusz Puchalski. Był promotorem kilkudziesięciu prac dyplomowych znanych i cenionych polskich leśników. Wielu jego dyplomantów walczyło i zginęło w czasie drugiej wojny światowej. Wszyscy jego wychowankowie zostali skrupulatnie odnotowani w zachowanych albumach dyplomantów. Profesor organizował również wiele wyjazdów dydaktycznych dla studentów w różne rejony ówczesnej Polski.

Postać i dokonania profesora były doceniane i zauważane, co odzwierciedlało się w powoływaniu go do wielu gremiów na szczeblu krajowym. Był członkiem Komisji Doświadczalnictwa Leśnego przy Ministrze Rolnictwa oraz komisji powoływanych do oszacowania wartości lasów zniszczonych przez działania wojenne i szkodliwe gradacje owadów na terenach Dyrekcji Lasów Państwowych w Wilnie, Toruniu, Bydgoszczy

Profesor Biehler w trakcie wykładu terenowego w Puszczy Noteckiej (rok 1938)

i Poznaniu. Pełnił wiele funkcji akademickich. Od 1925 r. był delegatem Rady Wydziału Rolniczo-Leśnego Uniwersytetu Poznańskiego ds. Nadleśnictwa Zielonka przydzielonego Sekcji Leśnej, prodziekanem Wydziału Rolniczo-Leśnego Uniwersytetu Poznańskiego i delegatem do senatu akademickiego. Był członkiem Towarzystwa Naukowo-Leśnego Finlandii, Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Mikołaja Kopernika oraz członkiem Polskiego Towarzystwa Leśnego. W 1929 r. został odznaczony Medalem Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości.

Kurator Koła Leśników

W latach 1926–1939 prof. Biehler pełnił funkcję opiekuna Koła Leśników. W wielu wspomnieniach postać profesora przywoływana jest z wielkim uznaniem i szacunkiem. Miał rozległe kontakty wśród właścicieli prywatnych lasów i nadleśniczych lasów państwowych. Ułatwiało to organizowanie wycieczek i seminariów wyjazdowych Koła Leśników, a były one niekiedy (jak na ówczesne czasy) bardzo odległe. Między innymi w 1935 r. studenci z Koła Leśników udali się na teren północno-wschodniej Polski, gdzie zwiedzono Białowieżę, Mazury i Wilno. Również w 1935 r. pod kierunkiem profesora Biehlera odbyły się zorganizowane z ogromnym rozmachem uroczystości 15-lecia Wydziału Leśnego i Koła Leśników. To właśnie w trakcie tych uroczystości odsłonięto (zniszczony przez Niemców w czasie drugiej wojny światowej, a po wojnie odbudowany) pomnik Józefa Rivolego i zorganizowano Jubileuszowy Bal Koła Leśników. We wszystkich zachowanych dokumentach i materiałach archiwalnych dostrzega się głęboką troskę profesora Biehlera o przyszłość Koła Leśników. Zaszczytą, ale i wymagającą funkcję Kuratora Koła Leśników profesor pełnił do wybuchu drugiej wojny światowej.

We wrześniu 1939 r. wyjechał do swojego majątku na Litwie. Wszelkie dostępne dotychczas informacje dotyczące jego wojennych losów były fragmentaryczne i niepełne. W 2015 r. członkowie Komisji Dziedzictwa i Historii Leśnictwa Polskiego Towarzystwa Leśnego wraz ze studentami

Koła Leśników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu udali się na Litwę, gdzie w miejscowości Balingródek odnaleźli zaniedbaną mogiłę profesora. Udało się również ustalić, że bezpośrednią przyczyną jego śmierci była utrata zdrowia wywołana uwięzieniem przez NKWD. Szczegóły dotyczące odnalezienia grobu profesora Biehlera przedstawione zostaną w kolejnych numerach „Przeglądu Leśniczego” oraz „Więści Akademickich”.

*dr hab. Wojciech Kowalkowski
dr hab. Jarosław Szaban
Mateusz Modrzejewski*

—
Jest to skrócona wersja artykułu, który ukazał się w majowym numerze „Przeglądu Leśniczego” (nr 5/2017 [311/XXVII]) (przyj. red.).

Profesor wśród studentów Koła Leśników Uniwersytetu Poznańskiego

Kalendarium wydarzeń

31 maja – Dzień Technologa Drewna

Tego dnia władze Wydziału Technologii Drewna wraz ze studentami zorganizowały na terenie kampusu sołackiego doroczny Dzień Technologa Drewna połączony z wydziałowymi branżowymi targami pracy. Zaprezentowało się 11 firm, których przedstawiciele zapoznali studentów z profilem produkcji oraz z ofertą praktyk, staży i możliwościami zatrudnienia. Ogłoszone zostały też wyniki kolejnej edycji konkursu „Zbuduj rower z drewna”. Zwyciężył trójkołowiec konstrukcji studenta technologii drewna Kacpra Maniowski. Więcej na ten temat piszemy na stronach 44–45.

2 i 3 czerwca – Uniwersytet Młodego Odkrywcę zakończył semestr letni

Uroczystości zakończyły się trzymiesięczne zajęcia Uniwersytetu Młodego Odkrywcę trwające od marca br. na Wydziałach Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach oraz Technologii Drewna. Wzięło w nich udział blisko 220 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Młodym studentom – odkrywcom wręczono dyplomy ukończenia zajęć. Na WTD odbywały się wykłady i zajęcia interaktywne z cyklu: „Tego nie wiesz o drewnie”, a na WMWZ – „Świat pod mikroskopem – od DNA do tkanki”.

5–6 czerwca – Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Agroturystyka w teorii i praktyce”

Dyskutowano o teoretycznych i praktycznych problemach, m.in. w dziedzinie doradztwa, innowacyjności, przedsiębiorczości, marketingu, o nowych trendach oraz o gospodarce żywnościowej w agroturystyce i turystyce wiejskiej, a także o cennych obszarach przyrodniczych. Organizatorem konferencji była Katedra Turystyki Wiejskiej (WMWZ), a miejscem spotkania naukowców i organizatorów agroturystyki było Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie. Więcej na ten temat pisaliśmy na stronach 14–15 poprzedniego numeru „Więści Akademickich” (nr 5–6/2017).

12 czerwca – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu najlepszą uczelnią rolniczą w Polsce

W Rankingu Szkół Wyższych „Perspektywy 2017” Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu wyprzedził wszystkie polskie uczelnie o profilu przyrodniczo-rolniczym, a z kierunków rolniczych i leśnych za najlepsze uznano zootechnikę oraz leśnictwo. Pozostałe kierunki UPP również znalazły się w krajowej czołówce. Wśród szkół wyższych zajmujemy obecnie wysoką – 26 pozycję. Więcej na ten temat piszemy na stronie 9.

19 czerwca – Współpraca UPP z HCP S.A.

W siedzibie firmy H. Cegielski – Poznań S.A. JM rektor, prof. dr hab. Jan Pikul, podpisał porozumienie o długofalowej współpracy UPP z kierownictwem HCP S.A. W pierwszym etapie współpracy strony są zainteresowane dokończeniem budowy biogazowni w RSGD Przybroda, a w dalszym: pozyskiwaniem środków finansowych dla wspólnie realizowanych projektów innowacyjnych związanych z energią odnawialną i ekologią przy wykorzystaniu uczelnianego zaplecza naukowo-badawczego w dziedzinie biotechnologii i bioinżynierii. Więcej na ten temat piszemy na stronie 11.

19 czerwca – Jubileusz 50-lecia ukończenia Wydziału Rolniczego

To był wyjątkowy dzień dla absolwentów rocznika 1962–1967, którzy tego dnia przybyli do swej *Alma Mater*, by z rąk JM rektora i dziekana Wydziału otrzymać odnowione dyplomy magistrów inżynierów. Studia na ówczesnym Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej ukończyło 91 absolwentów. Na spotkanie przybyło 46 osób, wszyscy w znakomitej kondycji, którzy przez trzy dni świętowali ukończenie przed pięćdziesięciu laty studiów. Patronat nad jubileuszem objął JM rektor, prof. dr hab. Jan Pikul.

22–23 czerwca – Konferencja naukowa „Agrologistyka”

Logistyka wobec wyzwań bezpieczeństwa i ochrony środowiska – to temat międzynarodowego forum logistyki w gospodarce żywnościowej. Konferencja, zorganizowana przez Katedrę Zarządzania i Prawa Wydziału Ekonomiczno-Społecznego, adresowana była do naukowców zajmujących się problematyką sektora rolno-spożywczego na każdym etapie wytwarzania żywności – od pola do stołu, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji przepływu żywności w sposób bezpieczny dla człowieka i środowiska.

26 czerwca – Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii uzyskał nowe uprawnienia

26 czerwca – Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii uzyskał nowe uprawnienia

Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów z dniem 26 czerwca 2017 r. przyznała Wydziałowi Rolnictwa i Bioinżynierii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie biotechnologia. WRB jest jedynym w Polsce wydziałem wśród uczelni przyrodniczo-rolniczych posiadającym takie uprawnienia.

27 czerwca – Jubileusz Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej

Pięćdziesiąt pięć lat temu na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej powołano Oddział Melioracji Wodnych i Meteorologii. W 1970 r. utworzono z niego Wydział Melioracji Wodnych, przekształcony w styczniu 2016 r. na Wydział Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej. Jubileusz połączono z organizacją ogólnopolskiej konferencji naukowej z cyklu „Gospodarowanie w dolinach rzecznych na obszarach Natura 2000”, podczas której uhonorowano pierwszych absolwentów – meliorantów – oraz osoby zasłużone dla rozwoju nauki, współpracujące z otoczeniem gospodarczym. Więcej na ten temat piszemy na stronach 16–19.

27 czerwca – Podpisanie umowy o współpracy UPP z SU

JM rektor, prof. Jan Pikul i dyrektor Departamentu Santander Universidades (zarządzanego w Polsce przez BZ WBK) Tomasz Mielniczek podpisali umowę o współpracy, której celem jest finansowe wspieranie szkolnictwa wyższego, badań naukowych oraz idei przedsiębiorczości. Beneficjentem tych działań są studenci i naukowcy. Podpisana przed trzema laty umowa o wzajemnej współpracy tym razem została przedłużona na czas nieokreślony. Z dotychczasowej współpracy z Santander Unieversidades uczelnia zyskała wymierne korzyści finansowe.

30 czerwca i 1 lipca – Uroczystości absolutoryjne 2017

Tradycyjnie w Auli Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza przez dwa dni odbywały się uroczystości absolutoryjne. Z rąk JM rektora i dziekanów wydziałów karty absolutoryjne otrzymało 945 absolwentów. Świadcami tych wydarzeń byli najbliżsi – rodziny i przyjaciele oraz zaproszeni goście. Po raz pierwszy w historii mury Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu opuścił pierwszy rocznik absolwentów – lekarzy weterynarii.

19 lipca – Porozumienie z Henan Agricultural University

Na uczelnię przybyła pięcioosobowa delegacja profesorów z Uniwersytetu Rolniczego z prowincji Henan (Chiny). Memorandum podpisał JM rektor, prof. dr hab. Jan Pikul, a ze strony chińskiej – prorektor prof. Tan Jinfaang. Porozumienie dotyczy wspólnych programów badawczych, wymiany naukowców i studentów. Współpraca obu uczelni ma koncentrować się głównie na badaniach i szkoleniach oraz innowacjach technologicznych w dziedzinie nauk przyrodniczych. Więcej na ten temat piszemy na stronie 21.

25 lipca – Nadzwyczajne posiedzenie Senatu UPP

Dnia 21 lipca 2017 r. w wieku 78 lat zmarł emerytowany nauczyciel akademicki, prof. dr hab. Marek Jerzy, wieloletni pracownik naukowo-dydaktyczny, w latach 2000–2009 kierownik Katedry Roślin Ozdobnych. Wcześniej kierował Pracownią Ogrodnictwa Bydgoskiej Filii Wyższej Szkoły Rolniczej w Bydgoszczy, późniejszej Akademii Techniczno-Rolniczej. W młodości uprawiał wyczynowo lekką atletykę, reprezentował kraj na średnich dystansach. Senat śmierć Profesora uczcił chwilą ciszy.

rzecznik prasowy UPP

Sukcesy naszych doktorantów

„Żywność – dzisiaj i jutro”

XXII Sesja Naukowa Sekcji Młodej Kadry Naukowej

W dniach 18–19 maja już po raz dwudziesty drugi młodzi naukowcy spotkali się w ramach Sesji Naukowej Sekcji Młodej Kadry Naukowej. Konferencja pod hasłem „Żywność – dzisiaj i jutro (Food – Today and Tomorrow)” tym razem gościła w Szczecinie. Spotkanie zorganizował tamtejszy Oddział Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności z inicjatywy Sekcji Młodej Kadry Naukowej PTTŻ (kierowanej przez mgr inż. Monikę Przeor, UPP) oraz młodych przedstawicieli Sekcji Chemii Żywności Polskiego Towarzystwa Chemicznego (reprezentowanych przez mgr Natalię Płatosz, PAN Olsztyn).

To dwudniowe spotkanie zgromadziło 68 doktorantów oraz młodych naukowców z wielu polskich i zagranicznych ośrodków. Utrzymująca się od wielu lat formuła tych spotkań zachęca do wymiany doświadczeń, nawiązywania nowych znajomości, a przede wszystkim integracji środowiska żywieniowców. Tematycznie szczecińska Sesja objęła m.in. przetwarzanie i bezpieczeństwo żywności; dodatki, analizę, chemię i biotechnologię żywności; wytwarzanie nowych produktów; substancje prozdrowotne oraz obserwowane perspektywy dla żywienia i technologii.

Pierwszy dzień Sesji obejmował publikacje polskie, drugi zaś o charakterze międzynarodowym. Obrady podzielono na cztery sesje plenarne i dwie plakatowe. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu jak co roku reprezentowało dziewięciu doktorantów z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu pod opieką prof. dr hab. Małgorzaty Nogali-Kałuckiej, kierownika Wydziałowego Studium Doktoranckiego. Ponadto w obradach uczestniczyli przedstawiciele Uniwersytetu Rzeszowskiego, Polskiej Akademii Nauk w Olsztynie, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Akademii Morskiej w Gdyni, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, Politechniki Opolskiej, Chalmers University of Technology, Goteborg, Sweden, National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies, Ukraine oraz Lviv National Agrarian University, Dublin, Ukraine.

Sesję zainaugurował wykład prof. dr hab. Marioli Friedrich (ZUT w Szczecinie) pt. „Skład diety a jakość życia człowieka”. W kolejne sesje referatowe wprowadziły wykłady plenarne: dr hab. Małgorzaty Dżugan, prof. nadzw. (UR), pt. „Biologiczne i chemiczne sekrety miodu” oraz dwa wykłady młodych naukowców w sesji anglojęzycznej: Romana Hunchak, MSc z Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies, Ukraina, pt. „Iodine content in soils and grains of cereals in Polissia area of Volyn region” oraz przedstawiciela ZUT w Szczecinie – dr inż. Katarzyny Skryplonek – pt. „Whey – from zero to Hero”.

W szeregach Komitetu Naukowego zasiadły przedstawicielki UPP: prof. dr hab. Małgorzata Nogala-Kałucka (WNZZ UPP) i dr hab. Dorota Piasecka-Kwiatkowska (prezes Oddziału Wielkopolskiego PTTŻ, WNZZ UPP), czuwając nad odpowiednim poziomem prowadzonych dyskusji. Przez dwa dni obrad uczestnicy wysłuchali 10 referatów w języku polskim oraz ośmiu w języku angielskim, a także zapoznali się z 18 plakatami polskimi i 15 angielskimi. Wśród nagrodzonych znaleźli się

nasi doktoranci: drugie miejsce za polski poster zajęła Marta Burzyńska, trzecie za angielski referat Katarzyna Pawłowska, drugie za angielski poster Monika Przeor, a trzecie za angielski poster Adam Perczak. Nagrodzonym koleżankom i kolegom serdecznie gratulujemy!

Szczecińskie spotkanie uświetnił koncert kwintetu blaszanego w Filharmonii Szczecińskiej, połączony ze zwiedzaniem obiektu i okolicznościowym rautem, co pozwoliło na nawiązanie nowych kontaktów między uczestnikami.

Konferencja młodej kadry po raz kolejny stała się miejscem ciekawych spotkań i zagorzałych dyskusji młodych osób ze środowiska żywieniowego. Kolejna sesja naukowa już za rok – w maju – w innym zakątku Polski. Serdecznie zapraszamy wszystkich sympatyków na to spotkanie!

*mgr inż. Monika Przeor
przewodnicząca Sekcji Młodej Kadry Naukowej PTTŻ*

Doktoranci WNZZ UPP w towarzystwie członków Komitetu Naukowego; od lewej: Alina Pacesz, Monika Przeor, Adam Perczak, Aneta Tomczak, Łukasz Tomczyk, Marta Burzyńska, Maria Różańska, Katarzyna Pawłowska, dr Maciej Kluz (UR), dr inż. Katarzyna Marciniak-Łukasiak (SGGW), dr hab. Małgorzata Dżugan, prof. nadzw. (UR), dr hab. Dorota Piasecka-Kwiatkowska (UPP), prof. dr hab. Agnieszka Kita (UP Wrocław) i prof. dr hab. Małgorzata Nogala-Kałucka (UPP)

Eliminacje okręgowe XLI Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych

W dniu 21 kwietnia 2017 r. w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących (ZSTiO) we Wrześni odbyły się eliminacje okręgowe XLI Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych (OWiUR) dla uczniów średnich ponadgimnazjalnych stacjonarnych szkół rolniczych i nierolniczych. Olimpiadę przygotował i przeprowadził powołany przez JM rektora UPP Komitet Okręgowy (KO). W skład jego Prezydium weszli: przewodniczący, dr hab. Ireneusz R. Antkowiak, który uroczystie otworzył eliminacje okręgowe w okręgu Poznań; wiceprzewodniczący, dr hab. Stanisław Grześ oraz sekretarz, mgr inż. Daniel Stanisławski. Należy wspomnieć o dużym zaangażowaniu prorektora ds. studiów, prof. dr. hab. Cezarego Mądrzaka, który uczestniczył w uroczystości zarówno rozpoczęcia Olimpiady, jak i jej zakończenia. Znaczący udział w organizacji i przebiegu eliminacji okręgowych miała również dyrekcja, nauczyciele i pracownicy ZSTiO we Wrześni.

Fot. 7 x Grażyna Augustin

Inauguracja eliminacji okręgowych XLI Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących we Wrześni – sala wypełniona uczestnikami Olimpiady

Tegoroczne eliminacje okręgowe przeprowadzono w dziewięciu blokach tematycznych. W zmaganiach udział wzięło 164 uczniów z ponad 50 szkół z województw wielkopolskiego i lubuskiego, a w blokach: ochrona i inżynieria środowiska; leśnictwo; technologia żywności oraz weterynaria, także uczniowie ze szkół z województw dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, mazowieckiego i pomorskiego. W tej edycji w naszym okręgu nie przeprowadzono eliminacji w blokach agrobiznes i ogrodnictwo.

Jurorami oceniającymi prace testowe i zadania praktyczne w poszczególnych blokach tematycznych, podobnie jak w latach poprzednich, byli nauczyciele akademicy UPP. Nagrody rzeczowe dla zwycięzców ufundował JM rektor UPP, prof. dr hab. Jan Pikul i Komitet Główny OWiUR. Nagrody i dyplomy najlepszym uczniom wręczali prorektor ds. studiów, prof. dr hab. Cezary Mądrzak i przewodniczący Komitetu Okręgowego UPP, dr hab. Ireneusz R. Antkowiak. Najlepsi otrzymali dodatkowo wiele nagród specjalnych i cennych upominków ufundowanych przez bardzo licznych sponsorów Olimpiady, m.in. Wojewodę Poznańskiego, Marszałka Województwa Wielkopolskiego, urzędy, instytucje i firmy, którym w tym miejscu w imieniu nagrodzonych Komitet Okręgowy bardzo dziękuje. Nietrudno było zauważyć na sali narastające emocje i wzruszenia zarówno w trakcie ogłaszania wyników,

Prezydium Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych UPP w składzie (od lewej): przewodniczący, dr hab. inż. Ireneusz R. Antkowiak; sekretarz, mgr inż. Daniel Stanisławski oraz wiceprzewodniczący, dr hab. inż. Stanisław Grześ

Zwycięzcami w poszczególnych blokach tematycznych zostali:

Blok	Imię i nazwisko	Szkoła
Produkcja roślinna	Oliwia Aleksandra Pietruszyńska	Zespół Szkół Rolniczych w Grzybnie
Produkcja zwierzęca	Michał Krawczyk	Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Trzciance
Architektura krajobrazu	Kinga Kapłon	Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Trzciance
Mechanizacja rolnictwa	Albert Dembski	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Stanisława Mikołajczyka w Gnieźnie
Ochrona i inżynieria środowiska	Karolina Maria Gruszecka	Zespół Szkół Inżynierii Środowiska w Toruniu
Technologia żywności	Adam Krajewski	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. gen. dr. Romana Abrahama we Wrześni
Gastronomia	Jagoda Elżbieta Zacholska	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. gen. dr. Romana Abrahama we Wrześni
Leśnictwo	Albert Michał Brzózka	Technikum Leśne w Miliczu
Weterynaria	Magdalena Barbara Rutkowska	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. gen. dr. Romana Abrahama we Wrześni

Część testowa eliminacji okręgowych

jak i podczas wręczania dyplomów oraz nagród najlepszym w każdym z bloków tematycznych.

Najlepszym uczestnikiem tegorocznych eliminacji okręgowych Olimpiady został Albert Brzózka z Technikum Leśnego w Miliczu, zdobywając 117 na 120 możliwych do uzyskania punktów, wyrównując tym samym rekord dotychczasowych edycji OWiUR. Oprócz dyplomu i upominków zwycięzca otrzymał puchar ufundowany przez Starostę Powiatu Wrzesińskiego dla najlepszego uczestnika Olimpiady, który w imieniu fundatora wręczył Wicestarosta Waldemar Grzegorek.

W tegorocznej Olimpiadzie na szczycie naszego okręgu za najwyższą łączną liczbę punktów wyróżniono Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Gen. Dezyderego Chrapowskiego w Trzciance, natomiast najwięcej pierwszych miejsc (trzy) zdobyli uczniowie z Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. gen. dr. Romana Abrahama we Wrześni. Po wystąpieniach zaproszonych gości, podsumowaniu eliminacji i ogłoszeniu wyników przewodniczący KO, dr hab. Ireneusz R. Antkowiak, oficjalnie zakończył tegoroczne eliminacje, konstatując, że eliminacje okręgowe OWiUR to nie tylko czas rywalizacji uczniów, ale również nawiązania nowych, często przyjacielskich kontaktów z rówieśnikami z innych szkół.

W trakcie uroczystego zakończenia nastąpiło ważne wydarzenie: podpisano porozumienie o współpracy między Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu a Zespołem Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. gen. dr. Romana Abrahama we Wrześni. W imieniu stron umowę podpisali prorektor ds. studiów UPP, prof. dr hab. Cezary Mądrzak i dyrektor ZSTiO, mgr inż. Włodzimierz Wawrzyniak.

Eliminacje centralne XLI Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych odbyły się w dniach 2–3 czerwca w Zespole Szkół Rolniczych w Kijanach i na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Nasz okręg reprezentowało 30 uczniów. Dwudziestu z nich uzyskało status laureata XLI Olimpiady. Uczniowie z naszego okręgu zdominowali blok leśnictwo i produkcja zwierzęca. Albert Brzózka z Technikum Leśnego w Miliczu potwierdził swoją ogromną wiedzę, wygrywając w bloku leśnictwo z łączną ilością 116 punktów, a trzecie i piąte miejsce zdobyli uczniowie z Technikum Leśnego w Tucholi (Marcelina Kaczyńska i Michał Narloch). W bloku produkcja zwierzęca pierwsze miejsce zajął Michał Krawczyk z Zespołu Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Gen. Dezyderego Chrapowskiego w Trzciance, a trzecie Andrzej Rękoś z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Grodzisku Wielkopolskim. W bloku ochrona i inżynieria środowiska pierwsze miejsce zajął Jędrzej Machtyl z II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gorzowie Wielkopolskim, a uczennica tego samego liceum, Kinga Strus, zajęła trzecie miejsce w bloku weterynaria.

*dr hab. Ireneusz R. Antkowiak
mgr inż. Daniel Stanisławski*

Część praktyczna eliminacji okręgowych w bloku produkcja roślinna

Zwycięzcy w poszczególnych blokach tematycznych (trzeci od lewej – najlepszy uczestnik eliminacji z naszego okręgu Albert Brzózka z Technikum Leśnego w Miliczu, zdobywca 117 na 120 możliwych punktów)

Podpisanie porozumienia o współpracy między Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu a Zespołem Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. gen. dr. Romana Abrahama we Wrześni (od prawej: prorektor ds. studiów UPP, prof. dr hab. Cezary Mądrzak i dyrektor ZSTiO, mgr inż. Włodzimierz Wawrzyniak)

Komitet Okręgowy XLI Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych UPP oraz dyrekcja, nauczyciele i uczniowie z Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. gen. dr. Romana Abrahama we Wrześni

Kolejna Sesja Studenckich Kół Naukowych

Zgodnie z wieloletnią tradycją podczas tegorocznej Sesji Studenckich Kół Naukowych młodzież zaprezentowała wyniki prac badawczych, które powstały w ramach działalności studenckiego ruchu naukowego. Tegoroczna Sesja odbyła się 11 maja w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym w Zielonce. Obrady podzielono na sekcje: techniczną, przyrodniczą, nauk ekonomiczno-społecznych oraz posterową. Zaprezentowano dorobek naukowy aż dziewiętnastu z dwudziestu trzech studenckich kół naukowych działających na naszym uniwersytecie. Ogółem wygłoszono 29 referatów, w tym sześć w sekcji nauk technicznych, 13 w sekcji nauk ekonomiczno-społecznych i 10 w sekcji przyrodniczej. Przedstawiono również 14 plakatów.

Prezentacje uczestników wnikliwie oceniało jury w składzie: dr hab. Piotr Szulc – Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii, dr hab. Arkadiusz Tomczak – Wydział Leśny, dr hab. Ryszard Steppa – Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach, dr inż. Łukasz Czajkowski – Wydział Technologii Drewna, dr Magdalena Janyszek – Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, dr hab. Małgorzata Gumienna – Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu, dr inż. Tadeusz Nawrot – Wydział Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej, dr hab. Sławomir Kalinowski – Wydział Ekonomiczno-Społeczny (przewodniczący jury) oraz dr hab. Hieronim Frąckowiak, prof. nadzw. – Pełnomocnik Rektora ds. Studenckich Kół Naukowych.

Należy podkreślić wysoki poziom naukowy prezentacji, bardzo starannie i w oryginalny sposób przygotowanych.

Nad sprawnym przebiegiem Sesji czuwał Komitet Organizacyjny w składzie: mgr Karolina Marek i mgr Monika Skrzypniak z Działu Studiów i Spraw Studenckich, mgr Dagmara Bełka oraz studenci: Krystian Bensch, Filip Borowczak, Dominika Chojnacka, Jakub Krysiński, Bernadetta Piasecka, Joanna Skóra i Weronika Wyduba.

Laureatami tegorocznej Sesji Studenckich Kół Naukowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu zostali:

I. SEKCJA TECHNICZNA

1. Marcin Gabryelczyk, Katarzyna Kokotowska i Tomasz Król (Studenckie Koło Naukowe Inżynierów Środowiska)
2. Jakub Grzywacz, Marcin Drzewiecki, Mateusz Durbacz, Adam Ajtner, Piotr Banachowicz i Jakub Kieps (Koło Naukowe Studentów Biotechnologii „OPERON”)
3. Mikołaj Zieliński (Studenckie Koło Naukowe Technologów Drewna).

Wyróżnienie: Patrycja Kujawska (Studenckie Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej).

II. SEKCJA NAUK EKONOMICZNO-SPOŁECZNYCH

1. Paulina Pobłocka i Magdalena Pracka (Studenckie Koło Naukowe Dietetyków)
2. Magdalena Jagiełło, Aleksandra Janicka, Sylwia Kaczmarek i Karolina Kaliwoska (Studenckie Koło Naukowe Młodych Księgowych i Finansistów)
3. Bartłomiej Bajan i Przemysław Cieślak (Studenckie Koło Naukowe Myśli Gospodarczej).

Wyróżnienie: Krystian Bensch, Katarzyna Bobowska i Weronika Wyduba (Studenckie Koło Naukowe Młodych Menedżerów) oraz Marta Matuszewska (Studenckie Koło Naukowe Turystyki „AgroTur”).

III. SEKCJA PRZYRODNICZA

1. Martyna Frątczak (Studenckie Koło Naukowe Zootechników i Biologów)
2. Małgorzata Hoppe i Jan Anuszkiewicz (Studenckie Koło Naukowe Leśników)

Fot. Marianna Kamińska

Uczestnicy Sesji

Fot. Karolina Marek

Prezentacja referatów

3. Magdalena Herudzińska, Aleksandra Kierbić i Julita Kmiecik (Studenckie Koło Naukowe Medyków Weterynaryjnych).

Wyróżnienie: Adela Andrzejak i Bernadetta Ryńska (Studenckie Koło Naukowe Rolników); Konrad Kupajczyk, Mateusz Wiśniewski i Michał Rybicki (Studenckie Koło Naukowe Leśników) oraz Tomasz Uzar i Martyna Frątczak (Studenckie Koło Naukowe Zootechników i Biologów).

IV. SEKCJA POSTEROWA

1. Katarzyna Mikołajczak (Koło Naukowe Studentów Biotechnologii „OPERON”)
2. Rafał Kałuża, Paulina Pauter i Michał Kazimierczak (Studenckie Koło Naukowe Technologów Żywności)
3. Magdalena Noak, Aneta Barc, Łukasz Ciesielski i Pola Pawełczyk (Studenckie Koło Naukowe Zootechników i Biologów).

Wyróżnienie: Monika Grzanka i Daria Antkowiak (Studenckie Koło Naukowe Rolników) oraz Dominika Chojnacka i Maria Matusiak (Studenckie Koło Naukowe Młodych Menedżerów).

Po raz kolejny Sesja Studenckich Kół Naukowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu miała charakter święta studenckiego ruchu naukowego, które umożliwiło nie tylko prezentację wyników przeprowadzonych badań, dyskusję i wymianę poglądów, ale także wzajemne poznanie się.

Ostatnim punktem bardzo napiętego programu Sesji było wspólne ognisko. We wtorek, 13 czerwca, o godzinie 11:00 w Sali Senatu odbyło się uroczyste wręczenie nagród i listów gratulacyjnych od JM rektora, prof. dr. hab. Jana Pikula.

mgr Karolina Marek

Fot. Monika Skrzypiak

Uroczyste wręczenie nagród w Sali Senatu UPP

Małgorzata Hoppe laureatem nagrody Wydziału Leśnego „Student roku” im. prof. Józefa Rivolego

Dnia 5 czerwca 2017 r. w Dziekanacie Wydziału Leśnego odbyło się XI posiedzenie Kapituły przyznającej nagrodę „Student roku” im. prof. Józefa Rivolego. Przybyli wszyscy członkowie: przewodniczący Zarządu Oddziału Wielkopolskiego Polskiego Towarzystwa Leśnego – mgr inż. Jerzy Fliżykowski, sekretarz tej organizacji – dr hab. Wojciech Kowalkowski, opiekun Koła Leśników – dr hab. Jarosław Szaban, redaktor naczelny „Przeglądu Leśniczego” – dr hab. Władysław Kusiak oraz prodziekan ds. studiów stacjonarnych Wydziału Leśnego – dr hab. Cezary Beker. Podczas wyboru laureata uwzględnia się takie kryteria, jak: aktywność w organizacjach studenckich (Koło Leśników, Samorząd Studencki czy Zespół Trębaczy Myśliwskich „Venator”), działalność na rzecz Wydziału Leśnego oraz osiągnięcia naukowe i średnią ocen ze studiów.

Studenci Wydziału Leśnego są bardzo aktywni i wielu z nich spełnia wymagane kryteria. Dlatego w tym roku Kapituła miała bardzo skomplikowane zadanie wyboru laureata spośród ośmiu nominowanych kandydatów, a w kolejności

alfabetycznej byli to: Wojciech Czuper, Patrycja Hennik, Małgorzata Hoppe, Weronika Mysiak, Martyna Rębacz, Paweł Szóstakowski, Agnieszka Urbaniak i Bogumiła Waśko. Po zapoznaniu się z sylwetkami kandydatów i wielostronnej dyskusji przystąpiono do głosowania. W jego wyniku nagrodę „Student roku” im. prof. Józefa Rivolego przyznano Małgorzacie Hoppe – studentce drugiego roku stacjonarnych studiów magisterskich na kierunku leśnictwo. Nagrodę w wysokości 1500 złotych, ufundowaną przez Oddział Wielkopolski Polskiego Towarzystwa Leśnego, wręczono 1 lipca 2017 r. w auli Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza podczas uroczystości absolutoryjnej Wydziału Leśnego.

Gratulując wyróżnionej i wszystkim nominowanym kandydatom, życzymy studentom Wydziału Leśnego dalszej owocnej działalności. Każdy z Was w swoim studenckim tornistrze nosi „buławę” „Studenta roku”.

*dr hab. Cezary Beker
prodziekan ds. studiów stacjonarnych Wydziału Leśnego*

Fot. archiwum Koła Leśników WL UPP

Małgorzata Hoppe, tegoroczna laureatka nagrody przyznawanej przez Wydział Leśny UPP – „Student roku” im. prof. Józefa Rivolego

Dziesiąty Piknik Leśników

Dnia 27 maja zorganizowano dziesiątą edycję Pikniku Leśników. Jak co roku wydarzenie było skierowane do wszystkich miłośników leśnictwa oraz osób związanych z naszym Wydziałem. W imprezie uczestniczyli zarówno aktywni, jak i emerytowani wykładowcy wraz ze swoimi rodzinami oraz studenci stacjonarni i niestacjonarni. Tradycyjnie można było wziąć udział w wielu konkurencjach wymagających od zawodników siły fizycznej, zręczności bądź wiedzy leśnej. Na najlepszych czekały atrakcyjne nagrody ufundowane przez sponsorów. Jedną z atrakcji Pikniku był pokaz koszykarskiego freestyle'u, a główną gwiazdą muzycznej sceny została Sekcja Muzyczna Koła Leśników UPP.

Cieszy nas to, że Piknik Leśników – organizowany przez Samorząd Studentów Wydziału Leśnego we współpracy z władzami Wydziału oraz Ogrodem Dendrologicznym – już na stałe wpisał się w kalendarz wydarzeń. Jest to doskonała okazja do integracji braci studenckiej z wykładowcami.

Pragniemy w tym miejscu podziękować dziekanowi Wydziału Leśnego, prof. dr. hab. Piotrowi Łakomemu; kierownikowi Ogrodu Dendrologicznego, dr. inż. Tomaszowi Maślińskiemu; wszystkim nadleśnictwom oraz firmie Husqvarna Poland za udzielone wsparcie.

Do zobaczenia za rok w nowym miejscu, z nowymi atrakcjami.

Darz Bór!

*Maciej Kędzia
Karol Tomczak*

Jedna z konkurencji: przeciąganie liny

Fot. 4. x Patrycja Hennik

Dziekan Wydziału Leśnego UPP, prof. dr. hab. Piotr Łakomy (stoi w środku) wraz ze studentami podczas X Pikniku Leśników

Kolejna konkurencja: strzelanie z łuku

Emerytowany profesor Wydziału Leśnego, prof. dr. hab. Jacek Michalski, w rozmowie w dr. hab. Jarosławem Szabanem, opiekunem Koła Leśników

Przyrodniczy Uniwersytet Trzeciego Wieku – trzecia edycja: semestr letni 2016/2017

W ramach kształcenia ustawicznego na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu w semestrze letnim roku akademickiego 2016/2017 odbyła się trzecia edycja Przyrodniczego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Kieruje on swoją ofertę do osób, które zakończyły edukację lub działalność zawodową, a chcą rozwijać aktywność intelektualną i społeczną. Słuchacze zdobyli wiele informacji, m.in. na temat zwodniczego piękna roślin ozdobnych, zieleni Poznania i jej wpływu na zdrowie mieszkańców, a także produktów spożywczych z marketu w naturalnym przebraniu. Ciekawe zagadnienia dotyczące branży drzewnej zostały przedstawione podczas wykładu pt. „Czego nie wiesz o drewnie”. Duże zainteresowanie wzbudziła prelekcja na temat przetworów z ziół, podczas której seniorzy dowiedzieli się o najbardziej korzystnych terminach zbioru ziół, poznali również sposoby ich konserwacji oraz przepisy na przygotowanie syropów, nalewek, win, octów, olejów i masła ziołowego. Część słuchaczy wzięła udział w warsztatach zielarskich.

W ramach Przyrodniczego Uniwersytetu Trzeciego Wieku odbywają się spotkania z udziałem zaproszonych gości spoza uniwersytetu. W edycji letniej 2016/2017 gościem była aspirant szt. Magdalena Piaseczyńska, funkcjonariusz z Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu, która poprowadziła warsztaty na temat szeroko rozumianego bezpieczeństwa osób starszych. Seniorzy chętnie dyskutowali na temat unikania

zagrożeń oraz tego, jak ustrzec się przed stratą oszczędności. W ramach zajęć cyklicznie odbywają się warsztaty pt. „Czy odżywasz się prawidłowo”, podczas których uczestnicy analizują swoje nawyki żywieniowe i ustalają indywidualne zapotrzebowania energetyczne.

Działalność Przyrodniczego Uniwersytetu Trzeciego Wieku organizuje i koordynuje Centrum Kształcenia Ustawicznego. Spotkania cieszą się coraz większą popularnością, a zatem niewątpliwie jest to promocja Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Zapraszamy na kolejną, czwartą edycję Przyrodniczego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, która rozpocznie się 11 października 2017 r. o godz. 17:00 wykładem pt. „Wielki problem w małej skali, czyli choroby roślin w ogrodach działkowych” (sala nr 2, ul. Dąbrowskiego 159). Terminy kolejnych spotkań zostaną umieszczone m.in. na stronie internetowej uczelni. Wstęp na zajęcia jest wolny i bezpłatny.

Dodatkowych informacji udziela mgr Agnieszka Kurasz
Centrum Kształcenia Ustawicznego
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28, pok. 113
tel.: (061) 848 70 26, e-mail: cku@up.poznan.pl

mgr Agnieszka Kurasz

Fot. archiwum PUTW UPP

Warsztaty zielarskie w ramach Przyrodniczego Uniwersytetu Trzeciego Wieku

WYKŁADY W SEMESTRZE ZIMOWYM 2017/2018

11 października 2017r., godz. 17:00

WIELKI PROBLEM W MAŁEJ SKALI, CZYLI CHOROBY ROŚLIN W OGRODACH DZIAŁKOWYCH

Dr hab. Lidia Irzykowska · sala nr 2 · ul. Dąbrowskiego 159

18 października 2017r., godz. 10:00

**WYCIECZKA Z PRZEWODNIKIEM DO OGRODU DENDROLOGICZNEGO
UNIWERSYTETU PRZYRODNICZEGO W POZNANIU**

Początek wycieczki przy wejściu do ogrodu od ul. Niestachowskiej (wymagane zapisy)

8 listopada 2017r., godz. 17:00

JAJO – FENOMEN NATURY

Dr inż. Tomasz Szablewski · sala A · ul. Wojska Polskiego 28

zapisy na zajęcia

CZY ODŻYWIASZ SIĘ PRAWIDŁOWO - WARSZTATY ŻYWIENIOWE

Dr inż. Anna Malinowska

13 grudnia 2017r., godz. 17:00

EWOLUCJA MEBLI DO SIEDZENIA

Dr inż. Julia Lange · sala A · ul. Wojska Polskiego 28

10 stycznia 2018r., godz. 17:00

WPŁYW SPOSOBU ODŻYWIANIA NA DŁUGOWIECZNOŚĆ

Dr hab. Magdalena Człapka-Matyasik · sala A · ul. Wojska Polskiego 28

24 stycznia 2018r., godz. 17:00

GATUNKI CHLEBA W POLSCE.

CHLEB PLACKOWY ORAZ INNE RODZAJE PIECZYWA POZAEUROPEJSKIEGO

Dr hab. Michael Abdalla · sala A · ul. Wojska Polskiego 28

7 lutego 2018 r., godz. 17:00

CHWASTY, CZY ZAWSZE SĄ ZBĘDNE?

Dr inż. Anita Schroeter-Zakrzewska · sala A · ul. Wojska Polskiego 28

Szczegółowe informacje i zapisy: Centrum Kształcenia Ustawicznego – tel. (61) 8487026
cku@up.poznan.pl, budynek rektoratu, pok. 113, I piętro, ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań

Piąta edycja Poznańskich Dni Zwierząt Egzotycznych

Poznańskie Dni Zwierząt Egzotycznych (PDZE) na stałe wpięły się w kalendarz imprez zoologiczno-edukacyjnych na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu. Wszystko zaczęło się od Wystawy Zwierząt Egzotycznych, która po raz pierwszy odbyła się siedem lat temu w sali wykładowej Kolegium Gaweckiego. Było to mikroskopijne przedsięwzięcie studentów oraz doktorantów ówczesnego Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt. Obecnie na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach PDZE to największe wydarzenie niekomercyjne. Tegoroczna wystawa odbyła się 13–14 maja w budynku Biocentrum przy ul. Dojazd 11 i gościła ponad 4000 odwiedzających, co przerosło oczekiwania organizatorów.

Ekspozycja liczyła ponad 250 gatunków fauny prezentowanej przez około stu wystawców. Ponadto, przy współpracy z Polskim Klubem Rasowych Świnek Morskich – Cavies Club of Poland, przygotowano największą wystawę kawii domowych w Wielkopolsce. Oprócz wszystkim znanych egzotycznych gryzoni odwiedzający mogli podziwiać piękno licznych odmian barwnych pytonów królewskich (*Python regius*), kameleonów (*Chamaeleo pardalis*, *Chamaeleo calyptratus*) czy legwanów zielonych (*Iguana iguana*). Licznie wystawiane były również płazy w postaci traszek chińskich (*Cynops orientalis*), marmurkowych (*Triturus marmoratus*), waltla (*Pleurodeles waltl*) czy kumaków dalekowschodnich (*Bombina*

orientalis). Podtrzymując tradycję i chcąc poszerzać wiedzę na temat gatunków występujących na terenie naszego kraju, organizatorzy przygotowali ekspozycję m.in. węgorzy europejskich (*Anguilla anguilla*) i pszczoł miodnych (*Apis mellifera*). Zwierzęta te przy bliższym poznaniu oraz w czasie obserwacji z niewielkich odległości niejednokrotnie stawały się bardziej egzotyczne niż te ze stref tropikalnych, które z łatwością utrzymywane są w domowych terrariach. Dzięki współpracy z Katedrą Fizjologii i Biochemii Zwierząt zwiedzający mogli obserwować myszy oraz szczury laboratoryjne, a także dowiedzieć się z pierwszej ręki, w jaki sposób prowadzi się w nich badania. Można było podziwiać liczne zbiory stawonogów, tj. straszyków, liściców, karaczanów, modliszek, motyli i pajęczaków.

Ważnym celem przedsięwzięcia była możliwość integracji wewnątrzwydziałowej między uczestniczącymi w wydarzeniu Katedrami i ich pracownikami tudzież doktorantami i studentami.

Organizatorzy pragną serdecznie podziękować Instytutowi Zoologii, w tym Zakładom: Hodowli Owadów Użytkowych, Rybactwa Śródlądowego i Akwakultury oraz Zoologii, a ponadto Katedrze Fizjologii i Biochemii Zwierząt oraz Katedrze Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej, za czynne wsparcie Poznańskich Dni Zwierząt Egzotycznych. Uniwersyteckiemu

Chamaeleo pardalis

Centrum Medycyny Weterynaryjnej składamy podziękowania za użyczenie ambulansu weterynaryjnego.

Poza Wystawą Zwierząt Egzotycznych w ramach PDZE odbyła się V Konferencja Naukowa im. prof. dr. hab. Leszka Bergera (27–28 maja), którą wystąpieniem inauguracyjnym rozpoczęła dr Magdalena Zając (Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy). W sposób rzeczowy i wyczerpujący przedstawiła problem zagrożeń mikrobiologicznych wynikających z utrzymywania zwierząt egzotycznych. W dalszej kolejności dr hab. Tadeusz Mizera omówił niebezpieczeństwa związane z introdukcją obcych gatunków ptaków na terenie Polski. Spotkanie hodowców i lekarzy weterynarii było doskonałą możliwością wymiany poglądów i doświadczeń. Dzięki prezentacji „Rola ogrodów zoologicznych w ratowaniu ginących gatunków”, wygłoszonej przez dyrektora wrocławskiego zoo Radosława Ratajszczaka, dyskusji nie było końca. Konferencja zgromadziła naukowców i badaczy z całego kraju: z Puław, Warszawy, Wrocławia, Olsztyna, Zielonej Góry i Poznania. Studenci mogli wysłuchać m.in. prac na temat „Następstw długowieczności zwierząt trzymany w ogrodach zoologicznych – w świetle badań osteologicznych”, „Aspektów prawnych hodowli zwierząt jadowitych w Polsce”, „Egzotycznych gatunków płazów – klucza do globalnej epidemii grzybiczej” czy „Fitoterapii w medycynie weterynaryjnej zwierząt zmiennocieplnych”.

Dziękujemy wszystkim za pomoc w organizacji i równocześnie zapraszamy chętnych do aktywnego uczestnictwa w kolejnej, szóstej edycji Poznańskich Dni Zwierząt Egzotycznych już za rok.

*mgr inż. Bartosz Kierończyk
mgr inż. Mateusz Rawski*

Wystąpienie dr. hab. Tadeusza Mizery

Poecilotheria metallica

Fot. 3 × Victor Rodríguez-Giron

Dzień Technologa Drewna 2017

Coroczne święto Wydziału Technologii Drewna, jakim jest już od wielu lat Dzień Technologa Drewna, w tym roku odbyło się w środę, 31 maja. W organizację tego wydarzenia oprócz Samorządu Studenckiego i władz Wydziału włączyło się tym razem Studenckie Koło Naukowe Technologów Drewna. Impreza miała wyjątkowy charakter, rozpoczęła się bowiem już od samego rana Branżowymi Targami Pracy. Wczesnym popołudniem na terenach zielonych za budynkiem Wydziału ogłoszono wyniki trzeciej edycji konkursu „Zbuduj rower z drewna”. Do późnych godzin wieczornych odbywały się tam również konkursy, pokazy i koncerty.

Branżowe Targi Pracy cieszyły się dużym zainteresowaniem zarówno firm, jak i studentów

W Branżowych Targach Pracy, które spotkały się z dużym zainteresowaniem studentów wszystkich kierunków studiów prowadzonych na Wydziale, zaprezentowało się 11 firm. Zarówno studenci, jak i pracownicy mieli okazję poznać dokładny profil produkcji, warunki pracy oraz ofertę praktyk, staży i zatrudnienia w następujących firmach: COM40 Sp. z o.o. Sp. k., Ecologię Sp. z o.o., Fabryki Mebli Forte S.A., Ikea Industry Poland Sp. z o.o., Ikea Purchasing Services Poland Sp. z o.o., Klafs Sp. z o.o., Mondy Świecie S.A., Nowy Styl Sp. z o.o., Pol-Kres Edwood (główny sponsor Dnia Technologa Drewna 2017), Tarkett Polska Sp. z o.o. oraz Werner Kenkel Sp. z o.o. W wielu wypadkach przedstawicielami tych firm na targach byli nasi absolwenci, którzy dzielili się ze studentami swoimi doświadczeniami zawodowymi.

Tematem tegorocznej edycji konkursu „Zbuduj rower z drewna”, organizowanego przez Koło Naukowe Technologów Drewna, był rowerek dziecięcy. Do oceny jury, składającego się z pracowników naukowych, rodziców oraz przedstawiciela mediów branżowych (portal Drewno.pl), wpłynęło

Fot. 4 x Super-Foto Maciej Szebiotko

Pierwsze miejsce w konkursie „Zbuduj rower z drewna” – trójkołowiec autorstwa Kacpra Manikowskiego

pięć prac. Poziom konstrukcji był bardzo wysoki. Pierwsze miejsce zajął trójkołowiec autorstwa studenta technologii drewna Kacpra Manikowskiego, drugie miejsce – brązo-wo-granatowy rowerek biegowy wykonany przez studenta projektowania mebli Łukasza Popiolo, a trzecie – rowerek dziewczęcy skonstruowany przez Marcina Szafrana i Bartłomieja Łagiewę. Finał konkursu spotkał się jak zwykle z dużym zainteresowaniem mediów, w tym również ogólnopolskich.

Dzień Technologa Drewna 2017 był nie tylko okazją do spotkania z interesariuszami zewnętrznymi Wydziału czy promocją Uniwersytetu Przyrodniczego w mediach, ale także formą integracji studentów i absolwentów z pracownikami. Studenci wybrali najlepsze ich zdaniem jednostki Wydziału oraz prowadzących zajęcia. Sporo emocji dostarczył pokaz palności materiałów drewnianych przygotowany przez dr. inż. Wojciecha Grześkowiaka. Studenci wraz z pracownikami wzięli udział w licznych konkurencjach sportowych: chodzeniu na szczudłach, piłowaniu kłody, wbijaniu gwoździ, przeciąganiu liny oraz biegu narciarskim. Imprezę uświetnił koncert zespołu Squad Drewna, złożony ze studentów Wydziału.

W części integracyjnej nie zabrakło przedstawiciela władz rektorskich naszego uniwersytetu, swoją obecnością bowiem zaszczylił nas prorektor ds. studiów, prof. dr hab. Cezary Mądrzak.

*dr hab. Edward Roszyk
prodziekan ds. studiów Wydziału Technologii Drewna*

Rowerek „Jeżyk” zgłoszony w konkursie „Zbuduj rower z drewna” w trakcie jazdy testowej

Drugie miejsce w konkursie „Zbuduj rower z drewna” – rowerek biegowy autorstwa Łukasza Popiolo

Zespół Trębaczy Myśliwskich „Venator” w semestrze letnim

Podsumowanie osiągnięć sezonu konkursów sygnalistów myśliwskich

Róg jak wicher, wirowatym dechem, niesie w puszcę mu-
„Rzykę i podwaja echem...” – przywołany tu fragment *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza opisuje koncert wytrawnego myśliwego, jakim był Wojski. Te niezwykle dźwięki już od dawien dawna były przejawem kultury i tradycji łowieckiej. Kultywowaniem tych idei zajmuje się Zespół Trębaczy Myśliwskich „Venator”, istniejący na naszej uczelni od 33 lat. Liczy on dziś 20 członków, którzy w ramach swojej działalności organizują koncerty muzyki myśliwskiej, zapewniają oprawę podniosłych uroczystości oraz reprezentują uczelnię podczas konkursów, przeglądów i festiwali muzyki myśliwskiej. Poniżej przedstawiono podsumowanie minionego sezonu.

XI Kaczawski Konkurs Sygnalistów Myśliwskich – Złotyja 2017

Zespołowo: drugie miejsce w mistrzowskiej klasie rogów mieszanych G, drugie miejsce w klasie muzyki myśliwskiej MB.

Solowo: Jędrzej Strawa – drugie miejsce w mistrzowskiej klasie A, Anna Tomaszewska – czwarte miejsce w średniozaawansowanej klasie B.

XIV Lubuski Konkurs Sygnalistów Myśliwskich – Gorzów Wielkopolski 2017

Zespołowo: pierwsze miejsce w mistrzowskiej klasie rogów mieszanych G, drugie miejsce w klasie muzyki myśliwskiej MB.

Solowo: Adam Kupś – trzecie miejsce w średniozaawansowanej klasie B.

XXIII Wielkopolski Festiwal Kultury Łowieckiej – Goraj Zamek 2017

Zespołowo: pierwsze miejsce w mistrzowskiej klasie rogów mieszanych G.

Solowo: Jędrzej Strawa – szóste miejsce w mistrzowskiej klasie A, Anna Tomaszewska – pierwsze miejsce w średniozaawansowanej klasie solo B.

Najważniejszym konkursem, do którego „Venator” każdego roku bardzo intensywnie się przygotowuje, jest Ogólnopolski Konkurs Sygnalistów Myśliwskich o „Róg Wojskiego”. Tym razem odbył się on w Nowym Sączu. Nagrodą przechodnią dla najlepszego zespołu w mistrzowskich klasach rogów jednolitych A oraz rogów mieszanych G jest róg znany z planu filmu *Pan Tadeusz* w reżyserii Andrzeja Wajdy. Jest to róg bawoli, na którym Wojski wykonał swój słynny koncert.

XXII Ogólnopolski Festiwal Muzyki Myśliwskiej – Nowy Sącz 2017

Zespołowo: trzecie miejsce w mistrzowskiej klasie rogów mieszanych G, szóste miejsce w klasie muzyki myśliwskiej MB, pierwsze miejsce w konkursie na najlepsze wykonanie hejnału festiwalowego.

Solowo: Jędrzej Strawa – czwarte miejsce w mistrzowskiej klasie A, Anna Tomaszewska – drugie miejsce w średniozaawansowanej klasie B.

Dziękujemy władzom uczelni oraz sponsorom i sympatykom naszego zespołu za wsparcie.

Jędrzej Strawa
kierownik Zespołu Trębaczy Myśliwskich „Venator”

Ratujmy pałac w Mojej Woli

Obiekt w Mojej Woli, który prezentujemy na zdjęciach obok, został zbudowany w 1852 r. i jest jednym z dwóch pałaców w Europie, którego elewacja została wyłożona korą z dębu korkowego. W 1948 r. w pałacu powstał Ośrodek Doskonalenia Robotników Leśnych. W latach 1951–1952 działało tu Technikum Leśne im. Bolesława Bieruta. Warto podkreślić, że była to pierwsza w historii leśnictwa szkoła również dla dziewcząt. Technikum Leśne zamknięto w połowie lat siedemdziesiątych XX w., ale budynek pozostał własnością Lasów Państwowych.

Pierwsza z fotografii (obok) pochodzi z 1934 r. Przedstawia członków Koła Leśników przy fasadzie pałacu w Mojej Woli. Studenci prowadzili na tym terenie badania nad „rozwojem korzenia sosny na orszynie”. Druga fotografia (poniżej) przedstawia aktualny stan pałacu. Oba zdjęcia wykonano z tej samej perspektywy.

Obiekt jest żywym świadkiem historii leśnictwa, która rozgrywała się w nim niemal przez cały czas jego istnienia. Niestety, budynek niszczeje i popada w zapomnienie, ale na szczęście znalazły się osoby, które chcą przywrócić mu dawny blask (link do inicjatywy na facebooku: <https://www.facebook.com/ratujmymojawole/>)

Mamy nadzieję, że nasza krótka notka sprawi, że szersze grono ludzi dowie się o historii pałacu i przyłączy do wartościowej inicjatywy odnowienia obiektu.

*Konrad Kupajczyk, student trzeciego roku leśnictwa
Mateusz Wiśniewski, student drugiego roku leśnictwa
Sekcja Historyczna Koła Leśników*

Pałac w Mojej Woli – stan z roku 1934

Stan obecny pałacu (rok 2017)

Fot. archiwum Koła Leśników WL UPP

Apel Stowarzyszenia Absolwentów UPP

Drodzy Absolwenci!

Drodzy Przyjaciele Uniwersytetu Przyrodniczego!

Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, którego początki sięgają lat sześćdziesiątych minionego wieku, jest kontynuatorem przedwojennych tradycji zrzeszania się absolwentów studiów rolniczo-leśnych Uniwersytetu Poznańskiego. Za dwa lata będziemy obchodzić stulecie studiów i pragniemy ten radosny jubileusz uczcić, dając naszej uczelni, a przede wszystkim absolwentom, obiekt, który chcemy nazwać Domem Absolwenta.

W porozumieniu z władzami uczelni zaangażowaliśmy się w remont budynku przy ulicy Wojska Polskiego 69 w obrębie kampusu Cieszkowskich, gdzie obecnie mieści się Katedra Hodowli Lasu. Celem remontu jest uzyskanie miejsca na Muzeum Uniwersytetu (przeniesienie go z Kolegium Rungego) oraz pomieszczenia klubowe na spotkania absolwentów i sympatyków uczelni. W związku z tym projektem zwracamy się do wszystkich absolwentów oraz innych osób, a także instytucji i organizacji, z prośbą o pomoc finansową (w dowol-

nej kwocie), gdyż koszty remontu znacznie przekraczają możliwości Stowarzyszenia, nawet przy większościowym udziale uczelni w ich pokryciu. Każda wpłata będzie wspaniałym darem serca oraz wyrazem dumy z naszej *Alma Mater* i wspierania jej rozwoju (począwszy od Uniwersytetu Poznańskiego, przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Wyższą Szkołę Rolniczą, Akademię Rolniczą im. Augusta Cieszkowskiego, aż po Uniwersytet Przyrodniczy).

Konto do wpłat: Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań; neobANK: 12 9068 1013 0167 4707 4014 2382; tytuł wpłaty: DOM ABSOLWENTA.

W imieniu Zarządu Stowarzyszenia:

*Piotr Grygier, prezes
Janusz Nowacki i Janusz Paul, wiceprezisi
Krystyna Świąćicka, sekretarz
Romuald Kamiński, skarbnik*

Fot. archiwum Stowarzyszenia Absolwentów UPP

Do niedawna budynek Katedry Hodowli Lasu, docelowo: siedziba Muzeum oraz Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Nowości i zapowiedzi wydawnicze

